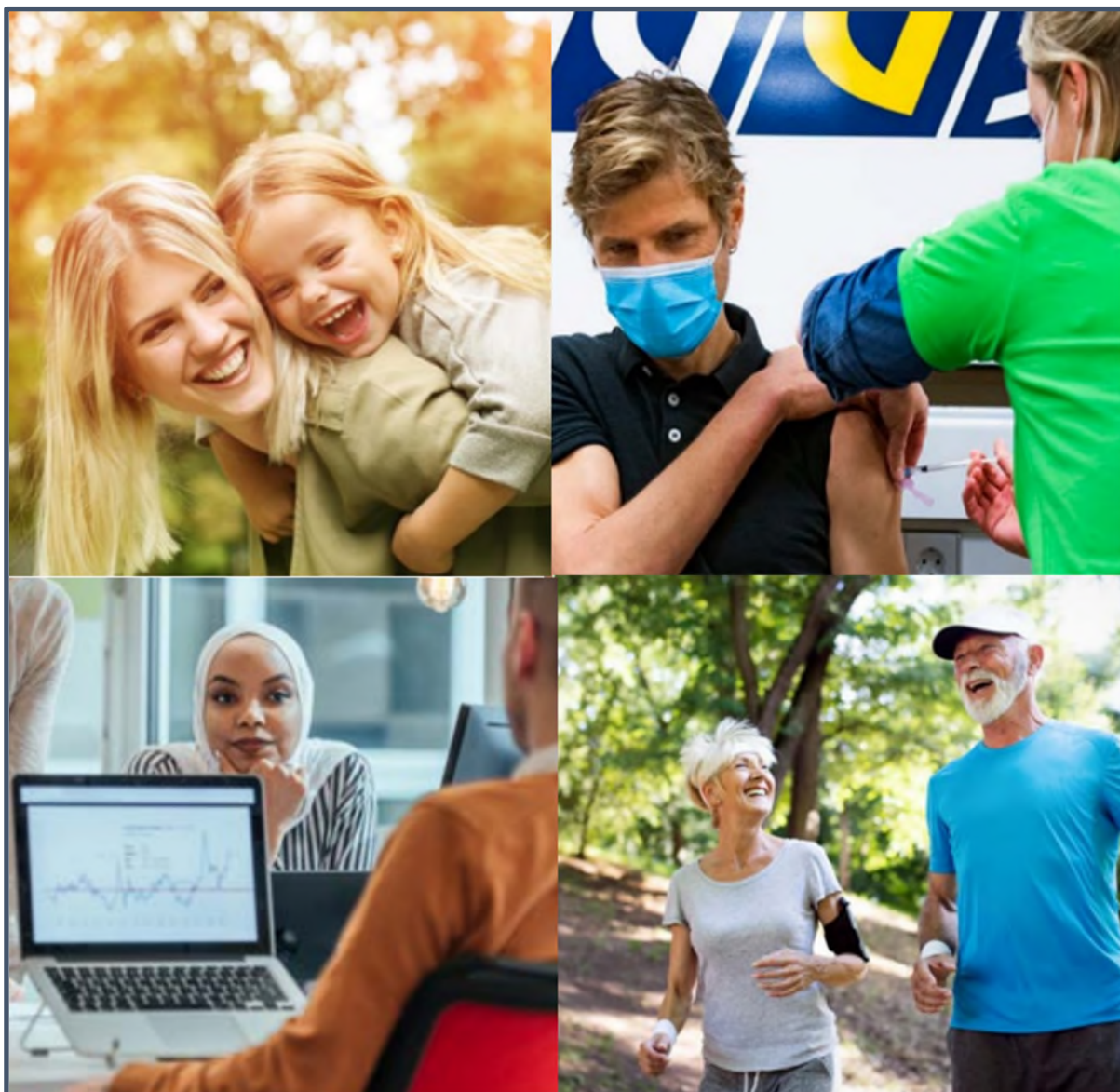

JAARSTUKKEN 2022

GGD WEST-BRABANT

VOORWOORD

Na de bestuurswisseling in de eerste helft van 2022 zijn we met ons nieuwe bestuur, ketenpartners, inwoners en collega's begonnen aan een nieuwe toekomstvisie, waarin we ditmaal doorkijken tot het jaar 2033. Deze toekomstvisie 'Wij maken gezond gewoon' werken we komend jaar uit in het eerste beleidsplan 2023-2026. Naast de bestuurswissel als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022, door haar vertrek als burgemeester van Etten-Leur, ook het laatste jaar waarin Miranda de Vries de bestuursvoorzitter was van onze GGD. We bedankten haar voor haar tomeloze inzet en energie als onze voorzitter. Zij stond pal voor onze organisatie en onze regio in een hele hectische (corona)periode!

De Publieke Gezondheid staat in het teken van het verkleinen van gezondheidsverschillen tussen mensen. De coronacrisis heeft echter vooral kwetsbare groepen in onze samenleving getroffen en heeft daarmee juist de gezondheidsverschillen vergroot. Zo is de fysieke gezondheid van kwetsbare ouderen en de mentale gezondheid van vooral jongeren en jongvolwassenen onder druk komen te staan. In 2022 heeft GGD West-Brabant nog steeds een grote rol gehad in de bestrijding van het coronavirus. Het wordt nu steeds stiller op onze gecombineerde test- en vaccinatielocaties en bij het team voor bron- en contactonderzoek. Ook het aantal locaties neemt steeds verder af. Waar we eind 2022 op vijf locaties bezoekers testten en/of vaccineerden, doen we dit vanaf 2023 nog op ongeveer twee locaties. Daarnaast hebben we bijgedragen om de impact van corona op de samenleving te verminderen en hebben we alle reguliere taken weer volledig opgepakt. Dat was een hele klus, waaraan alle GGD-medewerkers een bijdrage hebben geleverd. De flexibiliteit van de organisatie is ook in 2022 groot gebleken.

In 2022 kregen we als samenleving en daardoor als GGD te maken met nieuwe uitdagingen. De oorlog in Oekraïne leidde tot een toestroom van vluchtelingen uit dat land naar Nederland. De gemeenten in West-Brabant boden hiervoor noodopvang aan en dit bracht extra taken voor de GGD met zich mee. Screenings van kinderen en de vaccinatie van kinderen en volwassenen, waar de vaccinatiegraad nog niet gelijk was aan die van Nederland, kwamen erbij. Ook voerden we de technisch hygiënische inspecties uit van de opvanglocaties in onze regio. Daarnaast zagen we in mei van 2022 ook uitbraken van Monkeypox, waarbij de angst op de loer lag dat dit eenzelfde uitbraakgolf als Corona kon worden. Dit bleef ons gelukkig bespaard en de brandhaarden bleven binnen de perken. Ook kregen we de vele vacatures moeilijk ingevuld door de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt. Met name is dit een zorgelijke situatie voor het vakgebied van de Forensische Geneeskunde. Een en ander laat wel zien hoeveel externe factoren van invloed zijn op ons werk en op de publieke gezondheid en veiligheid. We moeten ons continu bewust blijven van de kwetsbaarheid van onze samenleving en investeren in de GGD als crisisorganisatie. Mede hiervoor startten we eind 2022 het innovatietraject GGD Next Level.

Op het gebied van informatiebeveiliging en privacy is 2022 een enerverend jaar geweest, waarin we onze informatieveiligheid verder hebben doorontwikkeld. Door de datadiefstal en het daaropvolgende onderzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens in 2021 is nog duidelijker geworden dat de beveiliging van onze data en informatie essentieel is. Voor onze dienstverlening zijn we steeds afhankelijker van de beschikbaarheid van systemen en de betrouwbaarheid van informatie. In samenwerking met onze partners treffen we, waar nodig, extra beveiligingsmaatregelen en trainen we onze collega's in het veilig werken in een digitale omgeving.

We zijn er trots op dat we ook in 2022 als GGD West-Brabant hebben laten zien dat we een robuuste, doch flexibele organisatie zijn, die er staat als de samenleving haar nodig heeft. Hiervoor bedanken wij al onze medewerkers en (keten)partners. Hun inzet, flexibiliteit, bevlogenheid en loyaliteit hebben ervoor gezorgd dat we terug kunnen kijken op een jaar waarin we het hoofd hebben geboden aan de coronacrisis, maar ook de reguliere organisatie weer op orde hebben gekregen met resultaten die er toe doen.

We blijven ons de komende jaren inzetten voor een gezond, veilig en gelukkig West-Brabant!

Marian Witte, bestuursvoorzitter GGD West Brabant
Sebastiaan Baan, directeur Publieke Gezondheid

Inhoud

JAARVERSLAG	6
1. JAARVERSLAG: DE ANALYSE	7
1.1 Inhoudelijke analyse	7
1.2 Financiële analyse.....	10
2. ACHTERGRONDINFORMATIE	13
2.1. Resultaat per ambitie.....	13
2.1.1. Verdere stappen zetten voor een gezonde en veilige leefomgeving.....	13
2.1.2. Preventie verbreden en verdiepen.....	14
2.1.3. Gezondheidskansen voor iedereen: het kan nóg gelijkjer	18
2.1.4. Naar moderne, eigentijdse dienstverlening met de klant als kompas.....	23
2.2. Indicatoren.....	24
2.2.1. Programma Infectieziektebestrijding	24
2.2.2. Programma Jeugdgezondheidszorg	27
2.2.3. Programma Lokaal gezondheidsbeleid	28
2.2.4. Programma Gezonde en Veilige leefomgeving	30
2.2.5. Programma Kwetsbare groepen	33
2.3. Beleidsindicatoren	36
PARAGRAFEN	37
1. PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	38
1.1 Beleid omtrent weerstandsvormogen en risico's.....	38
1.2 Kengetallen	39
1.3 Beschikbare weerstandscapaciteit	39
1.4 Benodigde weerstandscapaciteit – op basis van de risico-inventarisatie	39
2. ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN.....	41
2.1 Onderhoud Pand.....	41
2.2 Onderhoudscontracten.....	41
3. PARAGRAAF FINANCIERING.....	42
3.1 Liquiditeitsbeheer.....	42
3.2 Kasgeldlimiet	42
3.3 Renterisico vaste schulden (zie bijlage 3: Staat van langlopende leningen)	42
3.4. Vermogensstructuur en financiering (GGD)	43

3.5. Rentetoerekening	44
4. PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING	45
4.1 Het Service Centrum	45
4.2 Huisvesting en duurzaamheid	45
4.3 Inkoop	46
4.4 Informatiebeheer	47
4.5 Gegevensbescherming met informatiebeveiliging	48
4.6 Organisatie en medewerkers	49
5. PARAGRAAF SAMENWERKINGSVERBANDEN	51
5.1 Het Service Centrum (HSC)	51
5.2 Bureau Gezondheid, Milieu en Veiligheid	51
5.3 GHOR Midden- en West-Brabant	51
JAARREKENING 2022	52
1. Grondslagen	53
2. Balans per 31 december 2022	55
3. Toelichting op de balans per 31 december 2022	56
4. Niet in balans opgenomen verplichtingen en niet in balans opgenomen activa	62
5. Overzicht baten en lasten 2022 GGD West-Brabant	63
5.1. Overzicht baten en lasten	63
5.2. Exploitatie overzicht 2022	64
5.3. Tabel meerkosten COVID-19	64
6. Toelichting op het overzicht baten en lasten 2022	66
6.1. Baten	66
6.2. Lasten	67
6.3 Incidentele baten en lasten	69
6.4 Taakveldenoverzicht	69
6.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	70
7. Gebeurtenissen na balansdatum	72
Bijlagen	73
1.1 Staat van vaste activa	74
1.2 Staat van voorzieningen	75
1.3 Staat van Reserves	76
1.4 Staat van langlopende leningen	77

1.5 Kostenverdeelstaat – het service centrum.....	78
1.6 Jaarverslag Kwaliteit	79

JAARVERSLAG

1. JAARVERSLAG: DE ANALYSE

Dit jaarverslag brengt inhoudelijk en financieel in beeld hoe de GGD West-Brabant ervoor staat en welke resultaten we hebben geboekt op onze doelen uit de beleidsbegroting 2022. In dit hoofdstuk vindt u een beknopte analyse en wordt stilgestaan bij de organisatieontwikkeling en het personeel. In hoofdstuk 2 ziet u in een oogopslag de stand van zaken voor wat betreft de indicatoren die we in de Beleidsbegroting 2022 hebben opgenomen. Tot slot gaan we in hoofdstuk 3 verder in op de financiën en de financiële impact die corona nog steeds heeft op onze organisatie.

1.1 Inhoudelijke analyse

Naast onze reguliere activiteiten vonden in 2022 nog steeds werkzaamheden plaats in de aanpak van corona. Daarnaast kregen we als GGD een rol in de opvang van Oekraïense ontheemden en asielzoekers uit andere landen. In mei 2022 werd in Nederland het Monkeypox virus geconstateerd en kregen we als GGD de opdracht vanuit VWS om het virus in West-Brabant op te sporen, te monitoren en te bestrijden. We merken dat onze inzet in corona in combinatie met het reguliere werk, dat ook gewoon doorgaat, én vervolgens ook de extra werkzaamheden voor de vluchtelingen en het Monkeypox virus hun tol eisen van onze medewerkers. Door het vele online en op afstand werken in de afgelopen jaren, blijkt dat er grote behoefte is aan meer onderlinge verbinding binnen en tussen de teams. Maar ook tussen de teams en het managementteam, dat deels is vernieuwd door de komst van Sebastiaan Baan als directeur eind 2021 en het vertrek van een aantal sectormanagers begin 2022. Onze medewerkers verdienen onze extra aandacht en een stabiele, veilige en toekomstbestendige werkomgeving! Daarom is medio 2022 de doorontwikkeling van onze organisatie 'Samen vooruit' in gang gezet.

Aanpak corona

Het jaar 2022 startte met een gigantische stijging in de vraag naar coronavaccinaties. Hierdoor is in de maanden voorafgaand aan de booster vaccinatiecampagne, die startte in november 2021, flink opgeschaald in personeel. In het voorjaar van 2022 waren naar schatting 1.200 (nieuwe) medewerkers actief in de bestrijding van de coronapandemie in West-Brabant. Naast werkzaamheden als vaccineren, waren de medewerkers ook actief bij het testen en bron- en contactonderzoek. Medio maart 2022 heeft de GGD voor de tweede keer afscheid genomen van een aanzienlijk deel van deze tijdelijke krachten. De structuur van het coronaprogramma en het programmateam bleven op hoofdlijnen ongewijzigd. Het RIVM heeft aangegeven dat bron- en contactonderzoek voor corona in de huidige vorm niet langer medisch noodzakelijk is, daarom is besloten tot een afschaling van het team bron- en contactonderzoek. In welke vorm en mate onderzoek voor corona nodig blijft, wordt de komende tijd landelijk uitgewerkt. In september startte een nieuwe herhaalvaccinatiecampagne waarvoor het weer nodig was (kleinschalig) op te schalen in personeel. Daarom is in juli en augustus gestart met de werving van medewerkers uit het zogenoemde netwerk van (oud) corona medewerkers, die zonder extra inwerkperiode snel aan de slag kunnen gaan. Na deze vaccinatiecampagne werd opnieuw afscheid genomen van deze tijdelijke krachten. Naar verwachting krijgt de integratie van de overige corona activiteiten in de reguliere GGD-zorg in 2023 meer vorm.

Regionaal vaccinatie-expertisecentrum

De eerste ideeën voor een regionaal vaccinatie-expertisecentrum zijn in ontwikkeling. We zijn als GGD West-Brabant hierin landelijk koploper. We verkennen de optie om ook de coronavaccinaties hierin onder te brengen en een spreiding over het gehele jaar te realiseren. Dit is echter wel afhankelijk van het vaccinatiebeleid voor Covid19. Waarschijnlijk zullen in onze regio twee vaccinatiecentra worden ingericht, waar diverse soorten vaccinaties worden gegeven. We proberen het proces zoveel mogelijk te optimaliseren, bijvoorbeeld ook door meer vaccinaties tegelijk te geven. We denken daarnaast ook na over de no-show door een betere bereikbaarheid voor kwetsbare groepen. We zullen naast de 'vaste' vaccinatielocaties ook andere varianten organiseren. We hebben hiermee in 2022 een start gemaakt en hopen dit in 2024 te hebben gerealiseerd.

Opvang ontheemden Oekraïne

Op 24 februari 2022 is door het oorlogsgeweld in Oekraïne een grote stroom van ontheemden ontstaan, ook naar Nederland. De GGD West-Brabant is vanaf het begin betrokken geweest bij de opvang van de ontheemden. Wij ondersteunen de gemeenten onder andere bij de medische intakes, inspectie van de opvanglocaties en het zien van Oekraïense kinderen binnen de jeugdgezondheidszorg.

Voor de opvang van ontheemden uit de Oekraïne zijn voor de GGD twee financieringsstromen relevant:

- Het bekostigingsbesluit opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's van het Ministerie van Veiligheid en Justitie;
- De regeling van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport die voorziet op de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg door GGD-en en andere organisaties.

Het bekostigingsbesluit opvang ontheemden Oekraïne met het Ministerie van V&J verloopt via een declaratie van de werkelijke meerkosten bij de Veiligheidsregio. In augustus heeft de GGD West-Brabant een declaratie ingediend voor onze (deels verwachte) inzet in de periode van maart 2022 tot en met december 2022.

De andere regeling verloopt via de deelnemende gemeenten en gaat specifiek over de Jeugdgezondheidszorg. In de decembercirculaire 2022 heeft er communicatie plaats gevonden over omvang van de bijdrage per gemeente. De bijdrage die door het Rijk aan het gemeentefonds is toegevoegd biedt onvoldoende duidelijkheid over omvang en toerekening van kosten aan uitvoerende organisaties. Hierdoor is ervoor gekozen om deze kosten vanuit de GGD niet door te rekenen aan de deelnemende gemeenten in West-Brabant.

Uitbraak Monkeypox virus

In mei 2022 kwamen de eerste berichten over een uitbraak van het Monkeypox virus in Nederland. Ook in onze regio waren er mensen besmet met deze A-infectieziekte. VWS gaf de GGD-en de opdracht om dit virus op te sporen, te monitoren en hoogrisico contacten van besmette mensen te vaccineren. Na een paar maanden kwam het preventief vaccineren van de doelgroep als taak erbij. Deze werkzaamheden zijn in onze GGD onder regie van de teams Infectieziekten en Seksuele Gezondheid in samenwerking met een aantal coronacollega's uitgevoerd. Onze inzet hierin wordt via de Veiligheidsregio bekostigd door VWS. Tot op heden lijken de meer negatievere scenario's van deze ziekte in Nederland gelukkig niet werkelijkheid te worden.

Uitvoering regulier werk

We blijven in ons werk gebruik maken van de opbrengsten van digitale contacten en nieuwe aanpak die we de afgelopen jaren tijdens de coronacrisis hebben ontwikkeld, bijvoorbeeld het actief benaderen van scholen en kwetsbare gezinnen. We richten ons, versterkt door de impact van corona, op de mentale weerbaarheid van, met name, de jongeren, en het belang van een gezonde leefstijl. Onze strategische agenda is nog steeds een goede basis met een enkele accentverschuiving. We willen graag nóg meer investeren in gelijke gezondheidskansen voor iedereen en hiermee bijdragen aan een gezond, veilig en gelukkig West-Brabant.

'Samen Vooruit' – doorontwikkeling organisatie

In de coronaperiode hebben we te weinig tijd gehad om elkaar als collega's te ontmoeten. Gelukkig kan dat nu weer en willen we samen met alle medewerkers de stap vooruit zetten richting de toekomst. In juni hebben we daarvoor een aantal interne bijeenkomsten gehad en de opbrengsten hieruit worden in de doorontwikkeling meegenomen. We doen dit aan de hand van een aantal onderwerpen: ontwikkeling zelforganisatie en invoering van managers voor de teams, gedragsnormen en kernwaarden bepalen, die nodig zijn om onze doelen te behalen, instelling van zorginhoudelijke overleggen en de samenwerking met GGD Hart voor Brabant verstevigen. Dit alles willen we simpel, eenvoudig en duidelijk doen. Onder andere willen we de functie van manager teams (budgetneutraal) formaliseren om als MT meer strategisch te kunnen werken en de teams meer aandacht te kunnen geven. Hiervoor is in juli advies gevraagd aan de Ondernemingsraad. Zij hebben recent hierop positief geadviseerd. Ons streven is om in het eerste kwartaal van 2023 de ontwikkeldoelen van onze organisatie te hebben behaald en geborgd. We houden het dagelijks bestuur de komende maanden op de hoogte van de voortgang van dit proces.

Van Wob naar Woo

Met ingang van 1 mei 2022 is de nieuwe Wet open overheid (Woo) van kracht en vervangt daarmee de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Net als gemeenten is de GGD een bestuursorgaan waarop de Woo betrekking heeft. Dit zorgt ervoor dat de GGD verschillende informatieverzoeken heeft ontvangen en

afgehandeld. Daarnaast wordt er gewerkt aan een toegankelijke manier van openbaren van de documenten, zoals in de Woo wordt gevraagd.

In de eerste maanden na de wetwijziging is gebleken dat dit leidt tot meer werk voor de GGD. Aan de ene kant doordat er meer informatieverzoeken bij de GGD zelf zijn binnengekomen. En aan de andere kant door de toename van verzoeken voor zienswijzen van bestuursorganen die informatieverzoeken ontvangen. In 2022 ontving de GGD tot nu toe vijf informatieverzoeken, waarvan er uiteindelijk twee weer werden ingetrokken door de verzoeker. Het betreft een informatieverzoek over de datadiefstal in relatie tot de coronasystemen en twee informatieverzoeken over Monkeypox, testcapaciteit en vaccineren.

Wetwijziging Wet op de gemeenschappelijke regelingen (Wgr)

Een tweede wetwijziging die van invloed is op de GGD is de wijziging van de Wet op de gemeenschappelijke regelingen (Wgr) per 1 juli 2022. De nieuwe wet biedt nieuwe mogelijkheden voor het betrekken van gemeenteraden en inwoners en sluit daarmee aan op de wens van de GGD. In onze regio Midden en West-Brabant overleggen wij als GR'en al enige tijd over de wijze waarop we de nieuwe regels kunnen volgen en zijn we met een afvaardiging van de colleges en griffies hierover in gesprek. We willen samen komen tot heldere kaders, die in de basis voor alle GR'en in onze regio gelijkloend zijn. Deze kaders vormen de basis voor de wijziging van de GR GGD West-Brabant, welke voor 1 juli 2024 aangepast moet zijn. In dit proces is een viertal uitgangspunten geformuleerd: versterking eigenaarschap bestuurder; uniformiteit versus verscheidenheid; vergroten inhoudelijke betrokkenheid gemeenteraden en afstemming van de P&C-cyclus.

Informatiehuishouding in Control

Door de (landelijke) corona-datalekken en de toename van het hybride werken, werd de noodzaak om onze informatiehuishouding onder controle te krijgen groter. Hiervoor is het Programma 'Informatiehuishouding in Control' in het leven geroepen. Het programma bestaat uit vier projecten. We bundelen hierbij de krachten met GGD Hart voor Brabant, GGD Noord- en Oost-Gelderland, RAV Brabant Midden-West-Noord en Hèt Service Centrum. Het programma heeft inmiddels twee projecten succesvol afgerond. Hierbij is informatie veiliggesteld vanuit de netwerkschijven en vanuit de Corona programma's. Daarmee zijn de voorwaarden geschept: Iedereen werkt volledig vanuit de MS365 omgeving.

Alle collega's worden binnenkort meegenomen in de lopende twee projecten, maar dit vraagt gelukkig niet veel tijd. Er wordt nieuw beleid geformuleerd met betrekking tot digitaal samenwerken binnen Microsoft 365. Onderdeel van de uitwerking van dit beleid is een Microsoft365 minimale digitale vaardigheidstrainer. Daarnaast wordt in oktober/november op alle SharePoint sites de nieuwe archiveringsoplossing ingericht.

In de jaarstukken 2021 hebben wij gemeld dat er een claim is ingediend bij het Ministerie van VWS als gevolg van een datadiefstal in 2020 bij GGD'en/GGD GHOR Nederland. Gedupeerden kunnen onder voorwaarden een vergoeding ontvangen van het Rijk. De claim en de mogelijke schadevergoeding raakt de GGD West-Brabant niet en heeft geen impact op het vermogen en resultaat van de GGD.

Informatiebeveiliging (NEN7510)

Een gezamenlijk programma is gestart voor GGD Hart voor Brabant, GGD West-Brabant en GGD Noord en Oost-Gelderland. De informatiebeveiligingsnorm voor de zorg wordt geïmplementeerd met als doel eind 2023 klaar te zijn voor de externe certificeringsaudit. Het projectplan en de projectbegroting zijn door de stuurgroep goedgekeurd en de projectorganisatie is ingericht. In videoboodschappen is het belang van informatiebeveiliging en privacy door DPG'en benadrukt. Gestart wordt met online trainingen om het bewustzijn met betrekking tot informatieveiligheid bij alle medewerkers te vergroten. Interne auditgesprekken zijn gevoerd met proceseigenaren en materiedeskundigen op basis waarvan beheersmaatregelen worden ingevoerd of verbeterd. Een begin is gemaakt met het inrichten van een managementsysteem voor informatiebeveiliging (ISMS), waarin relevante documenten en registraties worden opgenomen.

Met ons nieuwe bestuur naar een Toekomstvisie 2023-2033

De huidige toekomstvisie 'Agenda voor de toekomst' reikt tot en met 2022. Dit geeft u, als nieuw bestuur van de GGD, en ons ruim baan om te werken aan een nieuwe toekomstvisie gebaseerd op de

kernboodschappen van het bestuurlijke overdrachtsdocument GGD West-Brabant en aangevuld met de wensen van inwoners en partners, met draagvlak uit gemeenten en gedragen door GGD-ers.

Wat is ons gezond geluid van de toekomst? De nieuwe toekomstvisie stellen we op in een tijd, gekenmerkt door uitdagingen op het gebied van wonen, economie en klimaat die invloed hebben op onze gezondheid. Grote uitdagingen die vragen om een duidelijke visie op de Publieke Gezondheid in onze regio en de rol hierin van de GGD. Grote maatschappelijke uitdagingen vragen om oplossingen die beleidstermijnen waarschijnlijk overschrijden en een lange adem vragen. Daarom gaan we uit van een horizon van tenminste 10 jaar. Maatschappelijke uitdagingen en de kansen voor gezondheid zijn niet gebonden aan regiogrenzen, daarom bundelen we onze krachten met die van GGD Hart voor Brabant. Daarmee kunnen we kennis en middelen bundelen en de reeds bestaande samenwerking benutten en versterken met een gezamenlijke aanpak en uitgangspunten. We kunnen elkaars uitdagingen helpen onderzoeken, elkaars talenten beter benutten en samen sterker staan dan alleen. Hierbij blijven we lokaal herkenbaar en hebben we aandacht voor lokale en (sub)regionale accentverschillen.

Medio 2022 zijn we gestart met het inrichten van het proces rondom de toekomstvisie. Gezien de reeds grote belasting op onze organisatie en de korte doorlooptijd begeleidt bureau STORMPUNT ons in dit traject. Het bestuur is een belangrijke regisseur in het traject en alle bestuurlijke momenten hebben we benut als stap in dit proces. Onze gezamenlijke (concept) toekomstvisie 'wij maken gezond gewoon' is op 1 december door het bestuur vastgesteld en aan de gemeenteraden aangeboden voor zienswijze. Deze visie is het vertrekpunt om te komen tot een meerjarig beleidsplan 2023-2026, alsmede voor de beleidsbegroting per jaar.

Analyses van de voortgang op de diverse GGD-ambities en detailinformatie bij deze ambities vindt u in hoofdstuk 2.

1.2 Financiële analyse

Voor deze analyse wordt gekeken naar de financiële effecten van de GGD-taken in 2022. Er is een onderscheid gemaakt in voor de financiële impact op GGD taken, de rechtmatigheid en de financiële risico's als gevolg van de corona crisis.

Financiële impact GGD-taken

Voor 2022 is er een resultaat van 437k (positief) gerealiseerd.

Het resultaat van 2022 is een verzameling van een aantal voordelige (V) als negatieve (N) ontwikkelingen uit de exploitatiebegroting 2022.

Wij zien net als in voorgaande jaren helaas een negatieve trend rondom onze formatie en bezetting. Het invullen van vacatures blijft een enorme uitdaging. Met name bij een aantal specialistische vacatures zoals artsen en verpleegkundigen. Dit resulteert financieel in een positieve resultaat binnen de exploitatie. Een tweede grote component met een voordelige effect op onze exploitatie is het gevolg van onderbesteding op een aantal out of pocket budgetten o.a. als gevolg van Covid. In Q1 en Q2 van 2022 zijn hierdoor minder opleidingen gevolgd en ook minder dienstreizen. Ten derde zijn we terughoudend geweest in vervangingsinvesteringen. Naast economische afschrijvingen kijken wij nauwlettend ook naar technische afschrijvingen van onze (roerende/onroerende)activa. Wel zijn dit incidentele voordelige resultaten aangezien we hier te maken hebben met uitgestelde investeringen.

Naast ontwikkelingen met een voordelige financiële effect zijn er ook uiteraard nadelige ontwikkelingen geweest in 2022. Belangrijkste ontwikkeling hierbij was met name het negatieve resultaat op onze (markt)taak Reizigers. Zoals verwacht is de realisatie op opbrengsten achtergebleven op de begroting 2022. Echter hadden wij rekening gehouden met hogere verliezen. Doordat beperkingen voor reizen in 2022 in Q1 snel ingetrokken werden (wereldwijd) heeft dit product zich sneller hersteld richting voor covid periode dan verwacht. Het resultaat over 2022 is circa 10-15% achtergebleven op de begroting. Voor komende jaren blijven wij deze ontwikkeling in de gaten houden.

Financiële impact corona

In 2022 hebben we voor een totaal bedrag van €35,6 miljoen aan voorschotten ingediend bij VWS ter compensatie van de meerkosten. De daadwerkelijk gemaakte kosten komen uit op €35,5 miljoen waardoor een kleine terugbetaling zal plaatsvinden. Vanaf 2021 worden de laboratoriumkosten met betrekking tot de PCR-testen direct bij VWS in rekening gebracht en declareert de GGD de laboratoriumkosten van de door zorginstellingen afgenomen PCR-testen bij personeelsleden en de door huisartsen afgenomen PCR-testen bij het RIVM. De financiële impact van Corona op de GGD West Brabant heeft geen invloed op de gemeentelijke bijdrage. De financiële impact wordt door RIVM (laboratoriumkosten) en VWS (meerkosten) gecompenseerd. In tegenstelling tot voorgaande jaren is, op basis van de verantwoordingsinstructies 2022 meerkosten COVID-19, de tabel met meerkosten opgenomen onder de jaarrekening. Deze kunt u vinden in paragraaf 5.3.

Corona Next Step

De uitvoering van alle coronataken vallen in 2022 ook onder het programma Corona Next Step. De vaccinatiegraad lag in het 1e en 4e kwartaal het hoogst wat te danken is aan de landelijke boostercampagne in het voorjaar en de herhaalvaccinatiecampagne in het najaar. In het eerste kwartaal van 2022 lag het aantal positief afgenomen testen het hoogst. Dit had te maken met de omikronvariant. Deze variant maakte inwoners minder ziek maar is besmettelijker als een van zijn voorgangers. Tijdens opschaling is er volop ingezet op het werven en aantrekken van personeel. Hierin maken we gebruik van personen die al eerder zijn ingezet tijdens de drukke periodes.

Binnen de regio West-Brabant zijn er in het jaar 2022 523.127 vaccinaties gezet en zijn er 283.505 testen afgenomen. In 2022 hebben we op 4 locaties testen afgenomen en op 8 verschillende locaties zijn er inwoners gevaccineerd.

Tabel vaccineren:

Kwartaal (2022)	Aantal gezette vaccinaties
1e kwartaal	238.512
2e kwartaal	86.173
3e kwartaal	52.537
4e kwartaal	145.905

Tabel testen:

Kwartaal (2022)	Aantal afgenomen testen
1e kwartaal	253.882
2e kwartaal	15.183
3e kwartaal	9.204
4e kwartaal	5.238

Meerkosten apenpokken

Conform de verantwoordingsinstructie 2022 meerkosten Apenpokken is hieronder de tabel met meerkosten 2022 opgenomen ter verantwoording aan het ministerie van VWS.

Kostensoort Apenpokken	Meerkosten 2022
Kosten voor BCO, monsternamen, vaccinatie	€ 135.776
Laboratoriumkosten	
Overhead	€ 1.096
Totaal meerkosten 2022	€ 136.872

Vanuit het VWS is gevraagd om de infrastructuur en personeel van het programma Corona Next Step in te zetten waar dat mogelijk is. De financiering die hiervoor geldt wordt ondergebracht bij de zogenoemde

meerkosten regeling van corona. In 2022 hebben wij voor €138.782 uitgegeven aan meerkosten t.b.v. de bestrijding tegen apenpokken. De kosten voor BCO, monsternamen en vaccineren bedragen totaal €135.776. Het restant bedrag van €1.096 zijn overheadkosten.

Opvang ontheemden Oekraïne

Op 24 februari 2022 is door het oorlogsgeweld in Oekraïne een grote stroom van ontheemden ontstaan, ook naar Nederland. GGD West-Brabant is vanaf het begin af aan betrokken geweest bij de opvang van de ontheemden. GGD West-Brabant ondersteunt de gemeenten onder andere bij de medische intakes, inspectie van de locaties en het zien van Oekraïense kinderen binnen de jeugdgezondheidszorg. De piek qua inzet lag in de eerste maanden na het ontstaan van het oorlogsgeweld, gedurende de periode richting het einde van het jaar is de inzet van de GGD West-Brabant afgenomen.

Voor de opvang ontheemden Oekraïne zijn er voor de GGD-en tweetal financieringsstromen relevant:

- Het bekostigingsbesluit opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's van het Ministerie van Veiligheid en Justitie;
- De regeling van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport die voorziet op de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg door GGD-en en andere organisaties.

Het bekostigingsbesluit opvang ontheemden Oekraïne met het Ministerie van V&J verloopt via declaratie van werkelijke meerkosten bij de onderhavige Veiligheidsregio van iedere GGD. In augustus heeft de GGD West-Brabant een voorschot declaratie ingediend bij de VR Midden- en West Brabant voor een periode van maart 2022 tot en met december 2022. Tijdens de jaarrekening is een definitieve declaratie ingediend middels een factuur bij de VR Midden- en West Brabant, zie hieronder een overzicht van de gedeclareerde kosten:

Kostensoort		Gerealiseerde Kosten
Meerkosten coördinerende GGD West-Brabant (voorzien van bijlage)		
Regie		€ -
Coördinatie van spreiding van ontheemden		
	Tolken	€ 20.230
	Uitvoering medische intake	€ 163.093
Communicatie		
	Informatieverstrekking ontheemden	€ 1.354
Zorgkosten		
	Inspecties THZ	€ 32.297
Materiële uitgaven		
	Programmateam	€ 79.080
Totale kosten 2022		€ 296.053

De andere regeling verloopt via de deelnemende gemeenten en gaat specifiek over JGZ. Binnen de deelnemende gemeenten van GGD West-Brabant zijn 527 kinderen gezien voor minimaal één contactmoment met een medewerker JGZ. In de decembercircularis 2022 heeft er communicatie plaats gevonden over omvang bijdrage per gemeente. De bijdrage die door het Rijk aan het gemeentefonds is toegevoegd biedt onvoldoende duidelijkheid over omvang en toerekening van kosten aan uitvoerende organisaties. Hierdoor is ervoor gekozen om deze kosten vanuit de GGD niet door te schuiven aan alle deelnemende gemeenten in West-Brabant.

2. ACHTERGRONDINFORMATIE

In lijn met onze ambities uit de 'Agenda van de Toekomst' en de Bestuursagenda 2018-2022 is de beleidsbegroting van de GGD West-Brabant voor 2022 opgebouwd rondom 4 ambities, te weten:

1. Verdere stappen zetten voor een gezonde en veilige leefomgeving;
2. Preventie verbreden en verdiepen;
3. Gezondheidskansen voor iedereen: het kan nóg gelijkjer;
4. Naar moderne, eigentijdse dienstverlening met de klant als kompas.

Deze ambities zijn uitgewerkt in verschillende doelen. Alle teams van de GGD zijn in 2021 begonnen met bijzondere aandacht voor het waarmaken van deze ambities en doelen. Onderstaand geven we de voortgang en verwachting weer op de afzonderlijke doelen:

✓ We hebben het doel voor 2022 behaald;

✗ We hebben het doel voor 2022 niet behaald.

2.1. Resultaat per ambitie

2.1.1. Verdere stappen zetten voor een gezonde en veilige leefomgeving

Ondanks het verdere uitstel van de invoering van de Omgevingswet per 1 januari naar 1 juli 2023 hebben alle gemeenten in West-Brabant in 2022 hard gewerkt aan het formuleren van een omgevingsvisie en de uitwerking hiervan in plannen, vaak via 'Omgevingstafels'. De GGD is betrokken bij deze ontwikkelingen, hoewel bij de ene gemeente meer dan bij de andere. Samen met GGD Hart voor Brabant en GGD Brabant-Zuidoost adviseert onze GGD vanuit het team GMV (Gezondheid, Milieu en Veiligheid) over een gezonde leefomgeving en omgevingsveiligheid. In 2022 hebben we, samen met de andere twee Brabantse GGD-en, een kwaliteitsimpuls gegeven aan deze advisering. Een ondersteunend instrument hierbij is [de Brabantse Omgevings Scan \(BROS\)](#). Daarnaast is de wegwijzer advisering Omgevingsvisie en Omgevingsplan als prototype opgeleverd. De definitieve implementatie vindt plaats in 2023. In 2022 is er tevens een businesscase Omgevingswet uitgewerkt door de Brabantse GGD'en, die in onze kadernota en beleidsbegroting 2024 wordt verwerkt. We hebben ons er hard voor gemaakt om gezondheid een plek te geven in het klimaatbeleid, het hitteplan en de omgevingsvisies en omgevingsplannen in onze regio. We onderzoeken het draagvlak naar regionale aansluiting bij het Schone Lucht Akkoord in opdracht van ons bestuur. Tot slot is de samenwerking met de Provincie op het thema Leefomgeving geïntensiveerd. We hebben gezamenlijk nagedacht hoe we de ambitie 'drie gezonde levensjaren erbij voor elke Brabander in 2030' uit het Provinciale beleidskader Gezondheid 2021-2030 kunnen bereiken.

Het team Technische Hygiëne Zorg (THZ) zet zich met haar inspecties in voor een veilige en gezonde omgeving voor kinderen in de kinderopvang. In 2022 zijn alle voorzieningen die op grond van de wet geïnspecteerd moesten worden, geïnspecteerd. Het aantal reisvaccinaties blijft helaas als gevolg van de coronacrisis in 2022 nog steeds achter ten opzichte van de jaren voor 2020.

Wat wilden we bereiken in 2022?	Status	Toelichting
a. De coronacrisis heeft nóg duidelijker gemaakt dat naast een gezonde leefstijl ook een gezonde leefomgeving van invloed is op onze weerbaarheid tegen infectieziekten. We vergroten daarom onze kennis over het effect van omgevingsfactoren, zoals luchtkwaliteit in relatie tot kwetsbaren, op infectieziekten (zoals Q-koorts en Covid-19).	✓	Bij ernstige ziekte en overlijden aan COVID-19 vaccinaties blijkt er een duidelijke relatie tussen gevaccineerd (minimaal de basisserie) en ongevaccineerd. In bepaalde woongebieden (wijken) is de vaccinatiegraad lager en daar deden we extra inspanningen. Dit heeft niet specifiek met ecologische factoren te maken maar meer met socio-culturele factoren. Bij legionella kijken we naar ecologische factoren.
b. We zijn als GGD een betrouwbare en robuuste crisisorganisatie en dat willen we in de toekomst blijven. We benutten de ervaringen uit de coronacrisis om onze aanpak te optimaliseren en te werken aan een integrale aanpak van crisisbeheersing, waar juist de artsen, verpleegkundigen en doktersassistenten van JGZ zorgen voor een 'witte kolom' met grote omvang.	✓	We hebben analyses over effecten van de coronacrisis gerepliceerd. Daarnaast hebben we extra gezondheidsmonitors bij jongeren, (jong-) volwassenen en ouderen naar de gevolgen van de coronacrisis uitgevoerd. Ook is onderzoek gedaan naar de gevolgen van de coronacrisis op meldkamer-meldingen en hierover is een artikel gepubliceerd. De corona-vaccinatiedata zijn succesvol verrijkt met CBS-microdata binnen het project Populatieverschillen in Covid-19 vaccinatiedata. We hebben onze ervaringen en geleerde lessen vanuit de coronacrisis ingezet tijdens de uitbraak van Monkeypox.
c. Per 2022 is de Omgevingswet van kracht. Bij de implementatie hiervan pakt de GGD haar rol als adviseur, pleitbezorger, informatieverschaffer en sparringpartner richting de gemeenten. Dat geldt ook als het gaat om omgevingstafels en omgevingsvergunningen. We voorzien de gemeenten van standaardadviezen die zij zelf kunnen gebruiken en bieden maatwerkadvies daar waar we echt het verschil kunnen maken. We nemen hierbij de kernwaarden voor een gezonde leefomgeving als uitgangspunt.	✓	De Omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2024. De ambitie van de GGD WB reikt echter verder dan de Omgevingswet. In 2022 is in het Brabantbrede programma "gezonde leefomgeving" volop ingezet op gezonde leefomgeving als randvoorwaarde en interventie voor het maken van gezonde keuzes. Door het geven van integrale adviezen aan gemeenten over de omgevingsvisie en over onderwerpen als veehouderij, energietransitie, woningbouw, hitte, etc. De Brabantse GGD'en hebben voor de gemeenten een businesscase opgesteld inzake advisering Omgevingswet.

2.1.2. Preventie verbreden en verdiepen

Er is veel gezondheidswinst te halen door eerder bij te sturen op de risico's. Collectieve, robuuste en langdurig volgehouden maatregelen hebben het meeste effect op onze gezondheid. Tot in de jaren 50 van de twintigste eeuw rookte ruim 90% van de volwassen mannen. Nu is dat minder dan 20% Het kan dus.

Vier jaar geleden sloten 70 partijen samen het Nationale Preventie-akkoord, en ook lokaal werden preventie-akkoorden afgesloten. In West-Brabant heeft bijna elke gemeente nu een lokaal preventieakkoord, vaak gekoppeld met het lokale sportakkoord. Onze GGD participeert in deze lokale akkoorden.

Maar met de concrete activiteiten en projecten in die akkoorden worden de doelen van een gezondere leefstijl nog niet voldoende behaald. Voor preventie is een integrale aanpak cruciaal, waarbij verschillende partijen uit de domeinen van preventie, zorg en welzijn samenwerken. En waarbij we vanuit verschillende beleidsdomeinen werken aan gezondheid (health with all policies). Want we kunnen gezondheidsproblemen niet alleen vanuit gezondheid oplossen. Niet alleen wandelgroepen voor mensen met diabetes, maar ook minder fastfoodaanbieders. Niet alleen stoppen met roken cursussen, maar ook minder verkooppunten van tabak.

Op steeds meer plekken in West-Brabant wordt er (sub-)regionaal samengewerkt aan preventie. De GGD heeft een actieve rol in deze netwerken. Daarbij brengen we de goede en transparante informatie, over de gezondheidssituatie in onze gemeenten, wijken en dorpen. En informatie over wat we weten dat effectief is in gezondheidsbevordering.

Aan het begin van het jaar hebben de 16 West-Brabantse gemeenten de samenwerkingsagenda 'Samenwerken aan preventie en positieve gezondheid in West-Brabant' vastgesteld. Gemeenten, Zorgverzekeraars, Zorgkantoor en de GGD werken in deze regionale agenda samen om meer impact te maken met preventie. De projectleider voor deze samenwerking is in dienst van de GGD.

Wat wilden we bereiken in 2022?	Status	Toelichting
<p>a. Werken aan preventie doen we ook in het kader van het Nationaal Preventieakkoord 'Een gezonder Nederland'. Het preventieakkoord zet in op de leefstijlthema's roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik. Met een gezonde leefstijl ben je minder vatbaar voor ziektes, zoals corona. Daarnaast zijn mensen door de coronacrisis minder gezond gaan leven. Dat tij willen we keren. Met een gezamenlijke aanpak in de regio kunnen we meer impact realiseren. We ondersteunen onze gemeenten bij de uitvoering van de regionale of lokale Sport- en preventieakkoorden. Samen met gemeenten, ketenpartners en zorgverzekeraars geven we daar via lokale en regionale coalities uitvoering aan.</p>	<p>✓</p>	<p>In 2022 waren we bij 14 gemeenten betrokken bij het lokale preventieakkoord, waarvan in 9 gemeenten bij de uitvoering en in 5 gemeenten bij de voorbereiding. In alle gemeenten zijn we actief in netwerken waar het gaat over gezonde leefstijl en adviseren hierin op de thema's van het nationaal preventieakkoord.</p> <p>Regionaal reikten we de Rookvrije Generatie awards uit en brachten 30 dagen gezonder en goedkoop gezonde voeding onder de aandacht.</p> <p>Daarnaast zijn projectleider geworden in twee regionale preventiesamenwerkingen. Het preventieproject van het transmurale netwerk Westwest en de 'regionale samenwerking preventie en positieve gezondheid'. Dit is een samenwerking tussen gemeenten en zorgverzekeraars.</p> <p>Bovendien is de GGD gevraagd als lid van het coördinatieteam van Grip op Kwetsbaarheid, de samenwerking tussen gemeenten en ketenpartners in West-Brabant West</p> <p>We leverden in 2022 de nieuwe kindmonitor en een Regiobeeld dagbesteding dementie: Oosterhout en Altena/Zundert en Etten-Leur zijn op.</p> <p>Verder hebben we dit jaar ingespeeld op de nieuwe ontwikkelingen van het IZA en het GALA door het inrichten van een scrumteam. In 2023 gaan we hiermee verder. Landelijk hebben we ons er met succes hard voor gemaakt dat het bredere thema vitaal ouder worden wordt opgepakt in het GALA, i.p.v. alleen valpreventie.</p>

b. De aandacht voor mentale gezondheid is na de coronacrisis toegenomen voor zowel jong als oud. De crisis heeft geleid tot meer burn-outklachten, eenzaamheid, depressiviteit en slaapproblemen. Naast aandacht voor de lichamelijke gezondheid zijn er extra maatregelen nodig voor de geestelijke gezondheid. Het Nationaal Preventieakkoord is daarom verbreed met een aanpak voor een mentaal gezond Nederland. In aansluiting hierop hebben we oog voor het mentaal welbevinden van jeugd en (jong)volwassenen vanaf 18 jaar. Ook blijven we inzetten op Gezond ouder worden, waarbij de focus ligt op eenzaamheid en preventie van dementie. We hanteren positieve gezondheid als uitgangspunt bij onze adviezen en interventies.

We organiseerden in november een Brabant brede netwerkbijeenkomst 'Suïcidepreventie naar een keten van integrale samenwerking'. De bijeenkomst was een eerste manifestatie van een nauwere samenwerking tussen GGD West-Brabant, GGD Hart voor Brabant, GGZ Breburg en 113 Zelfmoordpreventie rond het thema mentale gezondheid.

Samen met stagiaires van St Joost en de Fontys-opleiding Trend Research en Concept Creation ontwikkelden we een toolkit voor HBO-studenten die zicht richt op de bewustwording en het bespreekbaar maken van mentale gezondheid onder studenten. De toolkit bestaat uit het boek Hoe ist?; share after writing (vrij naar Burn after writing) de Kletsplot en 3 korte filmpjes.

RSV Breda e.o., GGZ Breburg en GGD West-Brabant werken samen met gemeenten Breda, Etten-Leur en Oosterhout aan de doorontwikkeling van de integrale (3G) aanpak Mentale gezondheid op VO-scholen.

In 14 gemeenten besteedden we aandacht aan mentale gezondheid en veerkracht bij volwassenen en ouderen. Zuidwest TV en KBO Roosendaal zenden een wekelijks infotainment programma voor senioren uit waaraan GGD een bijdrage levert. Onze gecertificeerde trainers positieve gezondheid gaven dit jaar 6 trainingen en 22 workshops positieve gezondheid.

De campagne 'We zijn zelf het medicijn' over preventie van dementie is geëvalueerd en de positieve resultaten van die evaluatie zijn gedeeld met regionale en landelijke samenwerkingspartners.

In de gemeente Rucphen is met subsidie van VWS een succesvol valpreventieproject georganiseerd waarin naast voorlichting over vitaliteit en vallen vooral is ingezet op betere (keten)samenwerking tussen de professionals in de

Wat wilden we bereiken in 2022?	Status	Toelichting
		<p>gemeente. De resultaten van deze pilot zullen worden gebruikt voor de landelijke ketenaanpak valpreventie</p> <p>De interventie 'Tijd van je leven' voor mentale gezondheid van ouderen is geëvalueerd en opgeleverd aan ZonMw. Daarnaast zijn er vervolgstappen gezet richting verspreiding, implementatie en structurele borging van het concept en is er een subsidieaanvraag gedaan voor de erkenning van de interventie.</p>
<p>c. We gaan vanuit het Rijksvaccinatieprogramma een HPV inhaalcampagne uitvoeren voor alle 18- tot 26-jarige meisjes en jongens. Deze vaccinatie beschermt tegen het humaan papillomavirus (HPV). Dit virus kan kanker veroorzaken aan de baarmoederhals. HPV kan ook andere vormen van kanker veroorzaken, zoals hoofd- en halskanker en kanker van de anus en schaamstreek. Het inhaalprogramma gebruiken we om voor deze, voor de GGD, nieuwe doelgroep de samenwerking met andere disciplines te versterken en nieuwe allianties aan te gaan. We denken hierbij aan mentale gezondheid, maar ook aan seksuele gezondheid.</p>	<p>✓</p>	<p>Alle jongeren die in aanmerking kwamen voor HPV vaccinatie zijn uitgenodigd. De opkomst ligt rond de 60% met uitzondering van Almkerk waar het opkomstpercentage voor HPV zoals verwacht lager ligt en rond de 42% bedraagt.</p> <p>Voor angstige kinderen is er een snelle route ingericht naar het medisch loket. Dit zorgt voor meer rust in het proces en voor de angstige kinderen zelf.</p> <p>De landelijke besluitvorming wat betreft vaccinatie van spijtoptanten is gereed. Het is duidelijk dat JGZ niet het uitvoerend programma is. Binnen onze GGD is de verbinding gelegd met het team Infectieziekte bestrijding op dit onderwerp. De HPV 18+-vaccinatie is door VWS uitgesteld naar 2023</p>

2.1.3. Gezondheidskansen voor iedereen: het kan nóg gelijk

Om te werken aan gelijke gezondheidskansen is een integrale systeemaanpak nodig met betrokkenheid van alle partners. Vanuit onze GGD-visie op gelijke gezondheidskansen zoeken we domein overstijgend naar mogelijkheden (o.a. armoede, wonen), beginnen we zo vroeg mogelijk (kansrijke start coalities, met interventies als voorzorg en nu niet zwanger), en leren we samen mét inwoners.

Rondom inwonerbetrokkenheid brengen we (wetenschappelijke) informatie bijeen over de betekenis van inwonerbetrokkenheid in de publieke gezondheid (incl. goede voorbeelden uit binnen- en buitenland en voorbeelden uit andere beleidsterreinen). Wat zijn succesvolle elementen? Welke keuzes zijn er nodig om te komen tot een lange termijn aanpak en een structurele borging van inwonerbetrokkenheid?

We onderzoeken wat 'ongelijk investeren voor gelijke kansen' concreet voor onze GGD-werkzaamheden betekent.

Wat wilden we bereiken in 2022?	Status	Toelichting
<p>a. Vanaf 2020 hebben we de community-aanpak ontwikkeld: we zijn dichtbij aanwezig waar kinderen en ouders zijn om kwetsbare kinderen vroegtijdig te kunnen signaleren en zo nodig te ondersteunen. Deze aanpak willen we in 2022 doorzetten en verder verstevigen. Dit doen we door naast het intensieve contact met scholen en kinderopvang ook andere samenwerkingspartners te betrekken in de community-aanpak.</p>	<p>✓</p>	<p>Nieuwe partners in onze community aanpak zijn o.a. verloskundigen en kraamzorgorganisaties.</p> <p>Deze samenwerking is van belang voor het uitvoeren van het prenataal huisbezoek dat sinds 1 juli 2022 door de JGZ wordt uitgevoerd. In alle JGZ-teams is hiervoor formatie beschikbaar en de klantroute en toolbox voor ketenpartners zijn gereed en verspreid.</p> <p>Ondersteuning community-aanpak JGZ met infokaarten vaccinatiegraad per gemeente. De inzet van wijk GGD'ers is in twee pilots (gemeente Woensdrecht en Steenbergen) gemonitord en geëvalueerd onder stakeholders. Rapportage volgt in 2023. Literatuurstudie en rapportage 'Kennisbooster inwonersbetrokkenheid' in samenwerking met team beleid opgeleverd.</p>

Wat wilden we bereiken in 2022?	Status	Toelichting
<p>b. Door ons uitgevoerde onderzoeken naar ziekteverzuim in het primair onderwijs laten zien dat een goed gesprek tussen school en leerling bij ziekmeldingen op basisscholen tot gevolg heeft dat kinderen sneller opgemerkt worden en passende hulp krijgen. Dat heeft direct effect op de gelijke gezondheidskansen van kinderen. We verwachten dat kinderen op latere leeftijd veel baat zullen hebben bij een vroegtijdige aanpak. Daarom willen we naast M@ZL VO en MBO ook een regionale uitrol van M@ZL PO realiseren. Mogelijk dat hiervoor landelijke financiering beschikbaar komt via het Deltaplan Jeugd.</p>	<p>x</p>	<p>Er is vanuit meerdere gemeenten, scholen en samenwerkingsverbanden belangstelling voor inzet op M@ZL PO. De beschikbare artsenformatie is hierbij een knelpunt. Door slimme inzet van beschikbare formatie in de JGZ werken we hier aan een oplossing. Per gemeente wordt steeds gekeken wat al wél mogelijk is.</p> <p>Onderzoek</p> <p>Aanpak verward gedrag bij hoogcomplexe problematiek wordt geëvalueerd. Dit loopt door in 2023. De West-Brabantse pilot voor de landelijke actie-agenda recreatieparken 2.0 is binnen een integraal GGD team succesvol uitgevoerd.</p>

Wat wilden we bereiken in 2022?	Status	Toelichting
<p>c. Als gevolg van de te verwachten grotere sociaaleconomische gezondheidsverschillen willen we extra aandacht geven aan laaggeletterden, arbeidsmigranten en andere mensen met een niet-Nederlandse achtergrond. Samen met gemeenten zoeken we actief mensen op, die het moeilijk vinden om een hulpvraag te stellen, en ondersteunen we hen op weg naar een beter en gezonder leven. Ook onze aanpak op campings en vakantieparken zetten we voort.</p>	<p>✓</p>	<p>We nemen deel aan Breda eenvoudig ('Huh'), oriënteren ons op een voor aanpak arbeidsmigranten met GGD Hart voor Brabant en zijn bezig met de doorontwikkeling van de aanpak vakantieparken en inzet van de wijk-GGD-er in verschillende gemeenten.</p> <p>In vijf gemeenten hebben we een bijdrage geleverd aan fijnmazig vaccineren voor moeilijk te bereiken doelgroepen t.b.v. corona. We hebben ingezet op het verspreiden van eenvoudige voorlichtingsmaterialen over goedkoop gezonde voeding in de 'week van het geld'. Alle voedselbanken in ons werkgebied hebben hieraan meegewerkt.</p> <p>Daarnaast hebben we ingezet op het verkennen van de wijkaanpak Stoppen met roken, de aanpak Kind Naar Gezonder Gewicht, en de aanpak overgewicht voor volwassenen, allen gericht op de lage SES doelgroep.</p> <p>In samenwerking met GGD Hart voor Brabant wordt gewerkt aan het vergroten van gezondheidsvaardigheden van arbeidsmigranten. Hiervoor zijn innovatiemiddelen voor een impuls toegekend vanuit GGD Hart voor Brabant. De inzet richt zich op toegang tot informatie en ondersteuning (op dit moment wordt rol GGD in Brabants migratie informatie punt verkend), toegang tot zorg en het versterken van de dialoog arbeidsmigrant- gemeenten/stakeholders over de (mogelijke) rol in sociaal domein.</p>

Wat wilden we bereiken in 2022?	Status	Toelichting
<p>d. We streven in 2022 naar een regionale dekking van ons programma Nu Niet Zwanger. Een ongewenste geboorte vergroot de gezondheidsongelijkheid voor het kind en de ouders en brengt hoge maatschappelijke kosten mee. Kwetsbare inwoners zijn gebaat bij een open gesprek over hun kinderwens om hiermee de toekomstkansen voor hen en het kind te vergroten. In 2021 gaan we hierover in gesprek met onze regio. Bij een positief besluit leggen we in 2022 via een begrotingswijziging een regionale aanpak voor aan de West-Brabantse gemeenten.</p>	<p>✓</p>	<p>Sinds augustus 2021 is programma Nu Niet Zwanger actief in de hele regio. Er wordt momenteel gewerkt aan de implementatie bij ketenpartners. In alle gemeenten zijn inmiddels casussen aangemeld bij de aandachtsfunctionarissen of inhoudelijk coördinatoren.</p> <p>De meeste JGZ-professionals van de GGD hebben minimaal de e-learningmodule hiervoor gevolgd.</p> <p>De verwachting is dat het programma eind 2022 wordt geborgd in het basispakket.</p>
<p>e. Uitvoering DUUP, voorheen RUPS: per 2021 is de Regeling uitstapprogramma's prostituees (RUPS) overgegaan in de Decentralisatie-uitkering uitstapprogramma's voor prostituees (DUUP) met Tilburg als centrumgemeente voor Midden- en West-Brabant en Zeeland. De uitstapprogramma's worden niet langer gesubsidieerd door het Rijk, maar structureel gefinancierd. Dit kan gevolgen hebben voor de financiële bijdrage van de gemeenten hieraan vanuit de Gemeenschappelijke Regeling. Op basis van de evaluatie van RUPS 2020 vindt in maart 2021 bestuurlijke besluitvorming plaats over de (meerjarige) voortzetting van DUUP in onze regio vanaf 2022 en over de wijze waarop dit gebeurt. Indien nodig, leggen we dit met een begrotingswijziging in 2022 voor aan de West-Brabantse gemeenten.</p>	<p>✓</p>	<p>Er zijn samenwerkingsovereenkomsten gesloten voor 2022 met de twee uitvoeringspartners.</p> <p>De uitvoering verloopt conform de afspraken die we maakten. Wel wordt er een terugloop gezien in aanmeldingen. Het zicht op kwetsbare prostituees lijkt (gedeeltelijk) afgenomen (o.a. ook vanuit de GGD team seksuele gezondheid) mogelijk door toedoen Corona. We zetten daarom waar nodig in op veldwerk.</p> <p>Er zijn extra middelen beschikbaar gesteld door het Rijk voor 2022.</p> <p>We zijn inhoudelijk in gesprek over interpretatie van de inzet: prostitutie maatschappelijk werk, ondersteuning bij het uitstappen.</p>

2.1.4. Naar moderne, eigentijdse dienstverlening met de klant als kompas

We leveren na de coronacrisis structureel 'Zorg op afstand'; digitaal waar kan, fysiek waar moet. Het nut en de noodzaak van het datagedreven werken heeft zich bewezen. We hebben inmiddels meerdere dashboards en rapportages ten behoeve van stuurinformatie ontwikkeld vanuit ons Datawarehouse. In samenwerking met de Veiligheidsregio Midden en West-Brabant zijn voorspellende modellen op data Meldkamer/ Veiligheidsregio doorontwikkeld. Het datalab is mede ontwikkeld en vernieuwende informatieproducten op data uit Datawarehouse zijn geleverd.

De professionalisering van onze dienstverlening heeft verder gestalte gekregen met

Start GGD Next Step

Wat wilden we bereiken in 2022?	Status	Toelichting
<p>a. Onze bereikbaarheid laten we meer aansluiten op moderne communicatievormen. Door meer gebruik te maken van data krijgen we een beter inzicht in onze klanten en werken we toe naar een omnichannel strategie. Die leidt er onder meer toe dat onze klanten, zoals ouders, kunnen kiezen voor digitale of fysieke contactmomenten. De JGZ zet in op een goede, laagdrempelige toegang tot hulp en advies door landelijk goed bereikbaar te zijn via telefoon en mail en ondersteunt ouders door middel van de groeigids-app, die 24/7 te raadplegen is. Ook zorgen we dat onze digitale en telefonische bereikbaarheid beter aansluit bij de wens van de klant. We maken een digitaal platform, waarmee onze klanten meer eigen inzicht krijgen en makkelijker en sneller ondersteuning krijgen wanneer dit nodig of gewenst is. Ook willen we enkele eHealth initiatieven, bijvoorbeeld vanuit Seksuele Gezondheid, implementeren.</p>	✓	<p>Quick wins, naar verwachting afgerond in Q1-2023:</p> <ul style="list-style-type: none">• Afspraken maken via MKIB (Ouderportaal)• Afspraken verzetten via MKIB (Ouderportaal)• Bredere inzet en promotie communicatiekanalen• Voorspellend datamodel No Show & anders plannen

Wat wilden we bereiken in 2022?	Status	Toelichting
b. We geven een vervolg aan de in 2021 uitgewerkte data-strategie: het versterken van datagedreven publieke gezondheid. Via onze dashboards kunnen we trends signaleren en betere voorspellingen doen over gezondheid en het te verwachten zorggebruik (inclusief de kosten), bijvoorbeeld in de jeugdzorg. Op deze manier kunnen we adequate beleids- en stuurinformatie genereren.	x	Vanuit ons datalab is in 2022 zijn een aantal data-projecten opgeleverd, zoals o.a. het in kaart brengen van achtergrondkenmerken van (on)gevaccineerden, het voorspellen van depressie onder kinderen, en geografische kaarten met immuunstatus COVID-19. Daarnaast is er een toekomstvisie en strategie gemaakt op datagedreven werken binnen de GGD.
c. De coronacrisis heeft nogmaals duidelijk gemaakt hoe belangrijk het is om de privacy van onze klanten goed te waarborgen. De toenemende digitalisering en automatisering vragen van GGD'en een veilige en verantwoorde manier van harmonisatie van systemen en werkprocessen om data eenvoudig te kunnen uitwisselen en de kwaliteit van monitoring te verbeteren. Op basis van de landelijke ontwikkelingen passen we onze bedrijfsvoering hierop aan.	x	We hebben in 2022 en plan van aanpak ontwikkeld ikv de informatieveiligheid. Dit wordt in 2023 geïmplementeerd.

2.2. Indicatoren

2.2.1. Programma Infectieziektebestrijding

Team IZB

Indicator	Begroting 2022	Realisatie 2022	Opmerkingen
Aard en aantal meldingen en signalen, met toelichting	1500	1500 +	

Indicator	Begroting 2022	Realisatie 2022	Opmerkingen
Toelichting op ondernomen activiteiten op het gebied van antibioticaresistentie, veranderende maatschappij, zoönosen en afnemende vaccinatiegraad		De focus ligt op achterstallig onderhoud, integratie Corona en verstevigen netwerken kwetsbaren proactief en relevante ketenpartners	
Toelichting op samenwerking met relevante partijen		Door onderbezetting en een jong team is dit (focus op proactieve netwerk- en regiefunctie) onvoldoende opgepakt. Met de belangrijkste ketenpartners verloopt de samenwerking constructief	
Waardering door netwerkpartners (o.a. zorginstellingen) op basis van ervaringen	>7.5	In 2022 is geen klanttevredenheid getoetst.	

Team Seksuele Gezondheid

Indicator	Begroting 2022	Realisatie 2022	Opmerkingen
Aantal cliënten SOA	4.500	3.701	
Aantal geconstateerde SOA's (bij een cliënt kunnen verschillende SOA's worden gevonden)	1.200	967	Vindpercentage: 26,1
Toelichting op werkwijze om SOA's te voorkomen, op te sporen en te behandelen, (werkwijze en aandachtspunten)			We draaien weer op 100% de spreekuren, bieden thuistesten aan en geven de mogelijkheid aan hiv+ MSM om tijdens hun bezoek op de hiv-poli en soa test via de GGD te doen
Toelichting op samenwerking met relevante andere partijen, , (werkwijze en aandachtspunten)			verleggen met relevante interne en externe ketenpartners lopen.

Team TBC

Indicator	Begroting 2022	Realisatie 2022	Opmerkingen
Aantal uitgevoerde verrichtingen voor opsporing en behandeling van TBC	2.750	3.627	
Aantal opgespoorde actieve (ziek) en latente (drager, maar nog niet ziek) TBC-infecties	25 actieve en 50 latente infecties	22 actieve en 27 latente	

2.2.2. Programma Jeugdgezondheidszorg

Indicator	Begroting 2022			Realisatie 2022			Opmerkingen
Bereik	Kinderen te bereiken (jaar)			Kinderen te bereiken (jaar)			
0 t/m 6 maanden	2.650						
7 t/m 12 maanden	2.650						
1 tot 4 jaar	8.250						
4 tot 12 jaar	13.650						
12 tot 18 jaar	9.000						
18+	-						
Mate van kwetsbaarheid*	ETM 1	ETM 2 of hoger	ETM 3 of hoger	ETM 1	ETM 2 of hoger	ETM 3 of hoger	60% van de kinderen heeft een ETM 1 score. We zien een toename in ETM 1 kinderen. Dit komt omdat we veel focus leggen binnen de teams op het goed 'scoren' van kinderen. 34% van de kinderen heeft een ETM 2 score. 6% van de kinderen heeft een ETM 3 score. In de huidige rapporten is alleen onderscheid in de leeftijd per ETM score zichtbaar voor ETM 3.
TOTAAL	38%	46%	3%				
0-6 maanden	55%	28%	2%				
7 t/m 12 maanden	53%	27%	3%				
1 tot 4 jaar	17%	15%	3%				
4 tot 12 jaar	10%	7%	4%				
12 tot 18 jaar	-	-	-				
Verwijzingspercentage	<i>Intern</i>	<i>Extern</i>		<i>Intern</i>	<i>Extern</i>		Fysiek intern: dit is minder dan voorgaande jaren. Een reden hiervoor kan zijn, dat er minder capaciteit beschikbaar is en er dus meteen extern wordt doorverwezen. We zien ook dat onze artsen van de gemeenten meer ruimte krijgen om direct door te verwijzen. Psychosociaal intern: 'Dit percentage ligt in lijn met het voorgaande jaar.'
Fysiek	56%	35%		17%	39%		
Onbekend	-	-		-	-		
Psychosociaal	24%	6%		18%	20%		
Lokale vaccinatiegraad (incl. RVP)							
Volledig 2 jaar	92,0%			94%			
Volledig 5 jaar DKTP	93,4%			82%			
Volledig 10 jaar DKTP	91,8%			81%			
Volledig 10 jaar BMR	92,5%			81%			
HPV 14 jaar	51,5%			56%			
MACWY	90,1%			68%			

Indicator	Begroting 2022	Realisatie 2022	Opmerkingen
Toelichting op deelname in overlegstructuren in het kader van Lokaal Verbinden	(werkwijze en aandachtspunten)		Conform afspraken worden kaders lokaal verbinden besproken met gemeenten en daar waar nodig aangepast
Toelichting op ervaringen met samenwerkingspartners in het kader van Lokaal Verbinden (bijv. scholen en/of wijkteams)	(werkwijze en aandachtspunten)		Er wordt veel tijd besteed aan contact met de scholen en focus ligt nu op samenwerkingspartners t.a.v. het prenataal huisbezoek (verloskundigen, gynaecologen) en het netwerk rondom nu niet zwanger. Daarnaast lopen er een aantal pilots waarin we intensief samenwerken met scholen, GGZ en samenwerkingsverbanden om hulp voor jongeren beter te organiseren en zo meer preventief te werken en kwetsbare jongeren beter in beeld te krijgen
Waardering door cliënten op basis van ervaringen	≥7,5	Gemiddeld 8,5	Op de meeste locaties is gestart met de PPP methode, waarbij laagdrempelig klantwaardering wordt gemeten. We zien dat we op de locaties waar nu gemeten wordt gemiddeld 8,5 scoren.

2.2.3. Programma Lokaal gezondheidsbeleid

Team Onderzoek

Indicator	Begroting 2022	Realisatie 2022	Opmerkingen
Aard en aantal kennisproducten/ rapportages over onderzoek, met toelichting	-	55	
Werkwijze en aandachtspunten			
Beoordeling van bruikbaarheid van alle geleverde kennisproducten/ rapportages over publieke gezondheid	>7,5	9	Waar bekend. Niet alle opdrachtgevers hebben een cijfer gegeven maar zij gaven aan dat ze (zeer) tevreden zijn. Bij niet alle projecten zijn evaluaties uitgevoerd, maar we horen wel terug dat de resultaten gebruikt worden en naar tevredenheid zijn.
Beoordeling van bruikbaarheid van alle geleverde kennisproducten/ rapportages over publieke gezondheid	>7,5	9	

Team Beleid

Indicator	Begroting 2022	Realisatie 2022	Opmerkingen
Toelichting op aard en vorm van gegeven beleidsadvisering	De versterkte inzet op strategische advisering over belangrijke thema's in de publieke gezondheid, heeft bijgedragen aan meer slagkracht		
Toelichting op deelname in gezondheidsgerelateerde themanetwerken	We sluiten lokaal aan bij diverse netwerken, waaronder ikv lokale preventie akkoorden en omgevingsvisies/plannen. Door de strategische focus is er een gerichtere deelname aan regionale (waar nodig nog lokale) netwerken.		
Toelichting op werken vanuit 'positieve gezondheid'	Positieve gezondheid is de basis van waaruit we werken. Dit gedachtegoed is het uitgangspunt in onze mondelinge en schriftelijke beleidsadvisering aan gemeenten en in het netwerk met onze partners.		
Beoordeling door gemeenten van samenwerking met lokale beleidsadviseurs (proactiviteit, snelheid, bereikbaarheid, nakomen van afspraken, vraagverheldering, kwaliteit, zichtbaarheid)	Dit is niet geïnterviewd in 2022.		
Beoordeling door gemeenten van bruikbaarheid van beleidsadvisering	Dit is niet geïnterviewd in 2022.		
Waardering door netwerkpartners op basis van ervaringen	Deze waardering blijkt uit de contacten die we hebben met de netwerkpartners.		

2.2.4. Programma Gezonde en Veilige leefomgeving

Team Preventie & Gezondheid

Indicator	Begroting 2022	Realisatie 2022	Opmerkingen
Percentage gemeenten waarin inzet adviseur preventie en gezondheid conform maatwerkafspraken is uitgevoerd, met toelichting	100%	85%	Inzet adviseurs P&G is in vrijwel alle gemeenten uitgevoerd conform afspraak. In aantal gemeenten hebben we te maken gehad met wisselingen van ambtenaren waardoor een aantal zaken tijdelijk stil lagen.
Aard en aantal themanetwerk(en) waaraan werd deelgenomen	35	74	In deze netwerken werken we samen met partners in sociaal domein, eerste lijn en tweede lijn. De meeste netwerken komen periodiek samen.
Toelichting op samenwerking met gemeenten	De meeste ambtenaren VGZ zijn tevreden over de samenwerking met de adviseur P&G.		
Toelichting op werken vanuit 'positieve gezondheid'	Onze gecertificeerde trainers hebben dit jaar 6 trainingen Positieve Gezondheid gegeven en 22 workshops. Ook zijn gemeenten geadviseerd en oriënterende gesprekken met nieuwe opdrachtgevers gevoerd.		
Samenwerking met gezondheidsbevorderaars (proactiviteit, snelheid, bereikbaarheid, nakomen van afspraken, vraagverheldering)	In de meeste gemeenten is de ambtenaar VGZ tevreden over de inzet van de adviseur P&G. In 4 gemeenten weten we dit nog niet ivm ambtelijke personele wisselingen.		
De waardering door netwerkpartners op basis van ervaringen	We werken met veel verschillende partners naar tevredenheid samen, veelal binnen netwerken.		

Team Toezicht & THZ

Indicator	Begroting 2022	Realisatie 2022	Opmerkingen
Aantal risicogestuurde inspecties (incl. herinspecties) kinderopvang A) aantal j.o.en vt plus aantal ovr en onr; B) aantal uren n.o. en i.o.; C) aantal vgo jaarlijks en ovr;	600		
Totaal aantal te inspecteren instellingen kinderopvang	993	KDV + BSO + GOB: JO (incl VE) 626 (6843u) ; OVR 45 (1054u); ONR 42 (513u); Gastouderopvang: JO 37 (1554u); OVR 146 (728u); IO 17 (91u) B) NO/IO/Herstel 131 (561u)	
Prostitutiebedrijven	11		Conform begroting vanwege vergunningplicht
Wmo-instellingen	20 Voorzieningen; 10 cliënten. Calamiteiten zijn niet opgenomen in de begroting.	0 cliënten bezocht, doordat prioriteit is gegeven aan de realisatie van de proactieve onderzoeken. Er is 1 calamiteit gemeld en onderzocht. Er zijn 20	
Tattoo- en piercingbedrijven	T&P: 80 Evenementen: 10	T&P: 83 1 evenement	

Indicator	Begroting 2022	Realisatie 2022	Opmerkingen
Schepen	60	14 + 17 (uit marap 2)	
Toelichting op ondernomen activiteiten rondom de inventarisatie van THZ-risico's	Dit is niet geïnventariseerd in 2022		
De waardering door netwerkpartners op basis van ervaringen	Dit is niet geïnventariseerd in 2022		

Team Gezondheid, Milieu en Veiligheid

Indicator	Begroting 2022	Realisatie 2022	Opmerkingen
Aantal binnengekomen vragen aan en klachten bij GMV	197	142	Wij hebben geen invloed op aantallen gestelde vragen van burgers. het KCC vangt veel vragen af. De vragen gaan over allerlei milieufactoren, zowel wat betreft binnen- als buitenmilieu.
Aantal gevraagde beleidsadviezen aan GMV	20	16 beleidsadviezen en 10 werkgroepen	4 adviezen rondom vergunningaanvragen intensieve veehouderij, daarnaast o.a. advisering rondom omgevingsvisies, bestemmingsplannen
Aantal gevraagde adviezen bij acute (milieu-) incidenten	5	8	
Toelichting op de samenwerking met relevante andere partijen	GMV neemt deel in 10 werkgroepen. Deze werkgroepen betreffen veelal werkgroepen in het kader van de Omgevingswet (omgevingstafels). Er vindt daarnaast samenwerking plaats met omgevingsdiensten, RIVM, provincie, waterschappen, veiligheidsregio en adviesbureaus		
De waardering door netwerkpartners op basis van ervaringen	Dit is niet geïnventariseerd in 2022		

2.2.5. Programma Kwetsbare groepen

Team Openbare geestelijke gezondheidszorg

Indicator	Begroting 2022	Realisatie 2022	Opmerkingen
Aantal cliënten van team OGGZ	1.300	1.403	253 reguliere meldingen uit 2021 liepen door in 2022. Daarnaast zijn er 1040 nieuwe meldingen binnen gekomen. Tevens zijn er 94 nieuwe casussen voor de dak en thuislozen aangemaakt en 16 uit 2021 die doorliepen in 2022
Aantal mensen door team OGGZ en Meldpunt zorg & overlast doorverwezen naar bemoeizorg, MASS en reguliere zorg	900	1.099	
Aantal intakes (algemene gezondheidsscreenings) bij dak- en thuislozen	150	57	Het totaal aantal intakes is afgenomen. Mede doordat een aantal cliënten in het verleden al eerder gezien is waarbij geen nieuwe bijzonderheden zijn. Daarnaast is er in Breda een verbouwing van de opvang geweest waardoor tijdelijk geen intakes hebben plaatsgevonden. Ook was er in Bergen op Zoom een verminderde capaciteit van de opvang wegens corona en was er sprake van een wachtlijst en beperkte doorstroom.
Aantal consulten voor dak- en thuislozen	100	72	
Toelichting op deelname in overlegstructuren	We hebben 181 keer deelgenomen aan overlegstructuren.		
De waardering door cliënten op basis van ervaringen	Geen klantwaardering verder uitgevoerd. Cliënten werken niet mee aan dit proces.		

Team Forensische geneeskunde

Indicator	Begroting 2022	Realisatie 2022	Opmerkingen
Aantal lijkschouwingen incl. euthanasie (forensische adviezen aan Officier van Justitie bij niet-natuurlijk overlijden)	650	870	
Aantal lijkschouwingen bij euthanasie (forensische adviezen aan Officier van Justitie bij euthanasie)	275	378	
Toelichting op samenwerking met externe partijen			
De waardering door samenwerkingspartners op basis van ervaringen	Niet geïnventariseerd in 2022.		

PSHi en PSOR

Indicator	Begroting 2022	Realisatie 2022	Opmerkingen
Aard en aantal incidenten met dreigende maatschappelijke onrust die door de GGD zijn ondersteund	23	27	Het aantal meldingen ligt beduidend hoger dan de prognose. Het aantal meldingen is het hoogste sinds 2016. Onduidelijk is waarom er een toename te zien is.
Aantal malen dat een PSHi-coördinatieteam bijeen is geroepen	10	5	Bij een groot deel van de meldingen was een advies vanuit de PSH afdoende en was het bijeenroepen van een PSHi coördinatieteam niet nodig.
Toelichting op de inzet bij incidenten met dreigende maatschappelijke onrust	De meeste PSH inzet en -advies vond plaats op de thema's zeden, overlijden/suicide en moord.		
De waardering door samenwerkingspartners in PSHi-coördinatieteams op basis van ervaringen	Ondanks dat er na een coördinatieteam het verzoek uitgedaan wordt een digitale vragenlijst in te vullen, wordt deze niet ingevuld. Op basis van deze vragenlijst is helaas geen waardering aan te geven.		

Indicator	Begroting 2022	Realisatie 2022	Opmerkingen
			Echter bij het afsluiten van een coördinatieteam PSHi wordt altijd gevraagd of men tevreden is met de wijze waarop deze casus is aangepakt door de GGD. De betrokken partijen geven aan zeer tevreden te zijn met de wijze waarop de GGD haar inzet heeft gedaan.

2.3. Beleidsindicatoren

Taakveld		Naam Indicator	Eenheid	Realisatie
1	0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	0,339
2	0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	0,346
3	0. Bestuur en ondersteuning	Aparaatkosten	kosten per inwoner	€ 11,80
4	0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	62,27%
5	0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	8,76%

PARAGRAFEN

1. PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Het weerstandsvermogen maakt duidelijk in hoeverre de GGD financiële tegenvallers kan opvangen zonder dat dit dwingt tot beleidsombuigingen en / of bezuinigingen. Daarnaast biedt een weerstandsvermogen binnen een gemeenschappelijke regeling ook praktische ruimte om eventuele jaarrekeningtekorten op te vangen en indien nodig voor de toekomst een aangepast beleid in de eerstvolgende begroting te formuleren.

1.1 Beleid omtrent weerstandsvermogen en risico's

Wij definiëren een risico als een gebeurtenis of omstandigheid met potentieel nadelige financiële gevolgen voor de organisatie. In de risicoanalyse zijn de belangrijkste risico's beschreven die voorzienbaar zijn bij een reguliere begrotingsuitvoering.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- A. De beschikbare weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de GGD beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken, zijnde de reserves en voorzieningen;
- B. Alle risico's waarvoor geen specifieke budgettaire reserveringen zijn genomen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Dit vormt de benodigde weerstandscapaciteit.

Dit vermogen tot het kunnen absorberen van de gewogen risico's, wordt uitgedrukt in een verhoudingscijfer. Dit cijfer is tezamen met andere vermogenskengetallen opgenomen in de tabel van paragraaf 1.2. De beschikbare weerstandscapaciteit staat in paragraaf 1.3. De benodigde weerstandscapaciteit is het uitvloeisel van de risicokwantificering en deze staat in paragraaf 1.4. Indien het verhoudingspercentage van het weerstandsvermogen onder de streefverhouding van 100% ligt, zal het algemeen bestuur bij de vaststelling van de jaarrekening en resultaatsbestemming hierover een besluit nemen.

Om de normen voor de benodigde weerstandscapaciteit te kunnen bepalen zijn de risico's financieel vertaald. Door de financiële gevolgen van de individuele risico's bij elkaar op te tellen, zou een te negatief oordeel over het weerstandsvermogen kunnen ontstaan. Het is namelijk vrijwel zeker dat niet alle risico's zich tegelijkertijd voor zullen doen of in de maximale omvang. Daarom wordt gebruik gemaakt van de kans op optreden van een risico en de financiële gevolgen zoals die per risico zijn aangegeven. De kans dat een risico zich voordoet is onderverdeeld in de onderstaande verdeling;

Nihil	0%
Zeër Laag	10%
Laag	30%
Middel	50%
Hoog	70%
Zeër Hoog	90%
Zeker	100%

1.2 Kengetallen

In het kader van de vernieuwing van het BBV is een uniforme basis set financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing voorgeschreven. Voor de GGD WB zijn de onderstaande kengetallen van toepassing:

- Netto schuldquote: de netto schuld gedeeld door de totale inkomsten
- Solvabiliteit: eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen,
- Weerstandsvermogen: beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de verwachte risico's

Kengetallen	2022	2021
Netto schuldquote	2%	2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	2%	2%
Solvabiliteitsratio	35%	20%
Weerstandsvermogen	105%	85%

1.3 Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van de GGD West-Brabant bestaat uit:

Stand reserves	2022	2021
Algemene reserve GGD WB	1.899.625	1.626.842
Bestemmingsreserve JGZ 0-4	2.000	2.000
Bestemmingsreserve risico plustaken GGD WB	852.251	852.251
Totaal reserves t.b.v. weerstandsvermogen	2.753.876	2.481.093

Het algemeen bestuur stelde normen vast voor de Reserves. Bij een stand buiten deze grenswaarden neemt het algemeen bestuur een besluit bij de resultaatsbestemming.

1.4 Benodigde weerstandscapaciteit – op basis van de risico-inventarisatie

De omvang van het weerstandsvermogen is afhankelijk van het risicoprofiel van de GGD. Dit profiel geeft het totaal van risico's met een substantiële impact die gedekt moet kunnen worden met de beschikbare weerstandscapaciteit. De kwantificering van de risico's op basis van een kans- en impact-inschatting vindt plaats via een zogenaamde risico-inventarisatie, die jaarlijks wordt opgesteld.

De risico's binnen de GGD WB worden op verschillende wijze geïdentificeerd. Risico's en kansen zijn een vast onderdeel van de Planning en control cyclus binnen de GGD WB. De teams rapporteren op vaste momenten over de voortgang van doelen en ambities alsmede ook de risico's en kansen. Daarnaast heeft het MT samen met adviseurs een omgevingsanalyse en risicomanagement sessie gedaan, met het oog op het identificeren van strategische en externe risico's. Het bestuur wordt daarover geïnformeerd via de reguliere verantwoordingsproducten. Indien zich een risico voordoet dat niet binnen de reguliere begrotingsuitvoering kan worden opgevangen, dan wordt de beschikbare weerstandscapaciteit aangesproken.

Het maximale totale risico heeft een omvang van 8.650k. We maken een kansberekening van de mogelijke uitkomsten dat één of meerdere risico's zich voordoen. Uit deze kansberekening komt een benodigde weerstandscapaciteit van 2.624K. Gezien de huidige stand van de beschikbare weerstandscapaciteit is het dekkingpercentage 105%.

In samenwerking met andere GGD'en is tevens een risico-matrix opgesteld voor de invloed van COVID-19. Deze risico's hebben op dit moment niet (allemaal) direct een financieel gevolg door de vergoeding vanuit het rijk die er tegenover staan. We zullen deze risico's echter wel meenemen in de evaluatie en richting de toekomst.

	Risico	Oorzaak	Kans %	Maximaal risico (x € 1.000)	Verwacht risico (x € 1000) 2021	Verwacht risico (x € 1000) 2022	Toelichting	Mitigeren van risico
Inkomsten	Friciekosten als gevolg van de vermindering van de gemeentelijke bijdrage voor basistaken algemeen en JGZ 4+	Vermindering van de bekostiging in verhouding tot het vermogen tot aanpassen van de vaste kosten.	30%	1.000	300	300	Kans dat gemeentelijke bijdrage zou stoppen is zeer laag. Risico is wel aannemelijk dat er een bezuinigingsmaatregel wordt opgelegd. We hebben 5% aangenomen (dit is een bedrag van 1ML), kans hiervoor is ingezet op Laag omdat een aantal gemeenten een bezuiniging hebben opgenomen in hun financiële richtlijnen voor gemeenschappelijke regelingen. Dit zal met name vanaf 2022 en 2023 gaan spelen. Gemeente Breda is bezig met een aanbesteding van JGZ. JGZ kan volledig overgaan naar Jong JGZ, echter kan ook het JGZ-deel overkomen naar GGD WB.	nvt
	Onvoldoende uitvoering van basistaken door met name onvoldoende formatie en opgeleid personeel.		30%	1.000	0	300	Kwetsbaarheid rondom een aantal specialistische functies zoals (fragiel) functie artsen (onvoldoende capaciteit / beperkte beschikbaarheid op de markt om bereikbaarheidsdiensten te kunnen draaien of zelfs spreekuren afzeggen), naast imago schade ondervinden we financiële hinder door het inhuren van duurdere personeel t.o.v. vast personeel.	normale verantwoordelijkheid van teams en management.
	Friciekosten als gevolg van de vermindering van de gemeentelijke opdrachten / afname van plustaken		30%	1.000	300	300	Dit zijn de aanvullende opdrachten (die niet via basispakket lopen). Het staat de gemeente vrij of ze extra diensten wil afnemen bij GGD. Gezien de financiële uitdagingen van de gemeenten heeft de GGD aangeboden aan deze specifieke gemeenten om de mogelijkheden tot bezuinigingen te zoeken in relatie tot de plustaken. Kans wordt groter dat gemeente hier gebruik van gaan maken. Uitdaging wordt groter in sociaal domein en kan effect hebben op financiën plustaken.	meer werken met flexcontracten of alternatieve opbrengsten zoeken. Daarnaast door samenwerkingsovereenkomsten af te spreken kunnen we ruim jaar van te voren ervoor zorgen dat frictie minder een groot knelpunt wordt.
	Friciekosten als gevolg van de vermindering van de gemeentelijke bijdrage voor JGZ 0-4.		30%	250	75	75	Kans dat gemeentelijke bijdrage zou stoppen is zeer laag. Risico is wel aannemelijk dat er een bezuinigingsmaatregel wordt opgelegd. We hebben 5% aangenomen (dit is een bedrag van 1ML), kans hiervoor is ingezet op Laag omdat een aantal gemeenten een bezuiniging hebben opgenomen in hun financiële richtlijnen voor gemeenschappelijke regelingen. Dit zal met name vanaf 2022 en 2023 gaan spelen.	nvt
	Friciekosten als gevolg van de afbouw van subsidieinkomsten of projecten.		5%	580	29	29	Huisartsenpilot, bijdrage GGD WB (250k), Team onderzoek 330. Kans verlaagd naar 5%	Op zoek naar alternatieve financieringsbronnen, begeiden van personeel naar ander werk, werken met flexibel personeel
	Reizigerszorg		50%	300	424	150	Kans ingeschat als 50% dat inkomsten van reizigerszorg met 30% terug zullen lopen als gevolg van minder afname van producten bij reizigerszorg. Dit heeft te maken met veranderingen in vergoedingen van zorgverzekeraars en de blijvende verwachte gevolgen van de coronacrisis en wereldwijde invloeden. Minder kosten voor aanschaf vaccins is rekening mee gehouden in de berekening.	
	Bestemmingsreserve frictiekosten				-163		Bestemmingsreserve frictie kosten wordt in mindering gebracht van de verwachte frictiekosten uit de risico analyse.	
Aansprakelijkheid	Verantwoording rechtmatigheid uitvoering van regelingen penvoerderschappen (huisartsenpilot, GMV, cultuur subsidie)	Als penvoerder is de GGD in meeste gevallen aansprakelijk voor een correcte verantwoording en op de rechtmatigheid van binnen het penvoerderschap besteede middelen. Ook voor participerende partners.	10%	485	49	49	Huisartsen pilot bijdrage GGD WB opgenomen 250K, GMV realisatie 1.25 mln. (eigen bijdrage GMV 235K).	
	Betalen vennootschapsbelasting overheidsbedrijven	Voor het (netto) rendabele gedeelte van de markttaken is de GGD VFB-plichtig	100%	0	0	0	VPB moet betaald worden als er op bepaalde activiteiten winst wordt behaald. Dit is geen risico maar een verplichting. Er is een voorziening voor opgenomen in de balans.	geen actie nodig
Primaire taken	Gezamenlijke dossiervoering Kidos met 3 organisaties kan niet meer onder huidige privacy regels.	Er is geen juridische basis om als 3 JGZ-organisaties samen 1 dossier te voeren. Er wordt een analyse uitgevoerd wat de ontvlechting financieel gaat betekenen. Analyse is inmiddels uitgevoerd. Jong JGZ heeft enkel een raadpleegfunctie voor historie. TWB en GGD kunnen nog steeds gebruik maken van Kidos, echter ieder enkel gegevens raadplegen vanuit eigen entiteit.	90%	200	180	180	Er is geen juridische basis om als 3 JGZ-organisaties samen 1 dossier te voeren. Er wordt een analyse uitgevoerd wat de ontvlechting financieel gaat betekenen. Bedrag is nog niet bekend en is ingeschat op 200K. Ontvlechting heeft plaats gevonden. zie Kolom D.	Rol bestuur: bestuurlijke afspraken zijn gemaakt.
	Tariefafvaling op de uitvoering JGZ door GGD	De uitvoering van het nieuwe basispakket in JGZ voor die gemeenten waar de GGD deze verzorgd van 0-18, gaat gepaard met een efficiency afspraak, die door de integrale uitvoering moet worden gerealiseerd.	0%	400	0	0	Normaal bedrijfsvoeringsrisico	verantwoordelijkheid van teams en management.
	Crisisondersteuning (niet GHOR)	Casusstiek van de opschaling en inzet rondom camping-interventies heeft laten zien dat er in het verlengde van reguliere GGD-taken ook een crisis situatie kan ontstaan, waarin normale capaciteit niet toereikend is.	10%	500	50	50	Risico ligt bij de 16 gemeente en niet bij GGD zelf.	nvt
	Arrestantenzorg	De politie voert een marktverkenning uit om de arrestantenzorg aan te besteden.	10%	150	45	15	Iedere GGD maakt obv de landelijke kostprijsberekeningen individuele afspraken met de politie	
Bedrijfsvoering	Aansprakelijkheids risico's (o.a. juridische aansprakelijkheid)	Inlensersaansprakelijkheid, aanbesteding, datalek	10%	500	50	50	aanbesteding 250+250K	geen actie nodig
	Toenemende compliance eisen (AVG)	Maximale boete bij niet voldoen aan AVG eisen.	30%	700	210	210	AVG 2% van de omzet (verhoogd naar 30% gezien ervaringen en stijging activiteiten covid-19) Kans is aangepast naar laag. De investeringen van afgelopen jaren resulteert in een lager risico. Er zijn geen signalen dat de GGD komende jaren nog financieel zal moeten bijbetalen. HSC heeft inmiddels een reële begroting t.o.v. de taken die uitgevoerd worden.	AVG plan van aanpak strak uitvoeren
	Hoger kosteniveau HSC; GGD West Brabant heeft invloed op kosteniveau HSC maar heeft hierin te maken met andere partners.	HSC zit in een fase van aanpassing en verhoging van productiviteit en kwaliteit. Daarbij beschikt HSC niet over reserves of risicomiddelen.	5%	300	15	15		Via controllersoverleg en stuurgroep strategische samenwerking invloed op beleid HSC
	Afhankelijkheid van ICT in relatie tot continuïteit van de uitvoering	Door toenemend belang voor de bedrijfsvoering en door het steeds opener karakter van ICT, is de continuïteit van bedrijfsprocessen in zeer afhankelijk van de juiste en betrouwbare beschikbaarheid van ICT. Daarnaast kan stroomuitval o.d. direct gevolg hebben voor de voorraad vaccinaties.	5%	147	7	7	10% vd loonkosten van 1 dag en 65k voorraad op 3 locaties	Geen actie, veelal externe oorzaken
	Huudersrisico	Deel van het pand aan de doomboslaan wordt verhuurd. Als huurder opzegt vallen inkomsten weg	90%	600	540	540	Huurcontract is 10jaar. opzeggen huurcontract VR kan pas na 5 jaar. 5 jaar geen huuropbrengst :782.487. Boete 195.000. Daadwerkelijk huudersrisico 587.487. Huur is opgezegd per 2023, waardoor dit risico nu zeer reeel is.	Huurder heeft daadwerkelijk opgezegd, wordt nu gezocht naar nieuwe huurder
	Hoofdkantoor kosten			PM	PM	PM	2026 reservering huisvesting leeg. Per 2025 moet er structureel evelwicht zijn.	acti vervroegd door gesprekken met provincie. Per 2025 moet er structurele dekking zijn voor hoofdkantoor
	Onbetaalbaarheid debiteuren		100%	32	0	0	bedrag 0 omdat er een voorziening dubieuze debiteuren is gevormd	voorziening dubieuze debiteuren
Mobilitieit personeel			70%	506	354	354	1,5% van aantal FTE (150K per FTE)	te voorzien als het concreet wordt.
TOTAAL				8.650	2.465	2.624		

2. ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

2.1 Onderhoud Pand

Om in onze werkzaamheden de vereiste kwaliteit te leveren, moeten we over adequate huisvesting beschikken en is het van belang dat de waarde van onze gebouwen op peil blijft. Die waarde hangt mede samen met de aantrekkelijkheid van zowel de gebouwen zelf als hun omgeving. Voor de hoofdvestiging, en -indien van toepassing- ook voor de nevenlocaties, zijn of worden onderhoudscontracten afgesloten voor installaties en bouwkundige onderdelen.

De meerjaren onderhoudsplanning is weer geactualiseerd voor de periode 2023-2042. In de Doornboslaan is vervolg gegeven aan het vervangen van de verlichting door LED en is opdracht gegeven voor de vervanging van de camera installatie. Vanwege levertijden en personeelstekort bij de installateur zal uitvoering pas in 2023 kunnen plaatsvinden. Op de locatie Terheijden zijn schilderwerkzaamheden verricht. De locatie Prinsenbeek heeft een upgrade gehad, de indeling is bouwkundig aangepast, schilderwerk is uitgevoerd, vloerbedekking is vervangen, raamdecoratie is vervangen en de ventilatie en koeling zijn aangepast.

2.2 Onderhoudscontracten

Voor overige kapitaalgoederen zoals multifunctionals, vaccinkoelkasten e.d. zijn ook onderhoudscontracten afgesloten om de functionaliteit en levensduur te waarborgen. In het geval van lease of huur wordt het onderhoud in de betreffende contracten meegenomen.

3. PARAGRAAF FINANCIERING

3.1 Liquiditeitsbeheer

Het werkkapitaalbeslag wordt zoveel mogelijk beperkt door een snelle facturering. De gemeentelijke bijdrage en de dienstverlening aan derden worden zoveel mogelijk vooraf en per kwartaal gefactureerd. In de begroting 2022 is ervan uitgegaan, dat de mutatie werkkapitaal nihil is. De bankstand ultimo 2022 is € 80.000 daarnaast staat eind 2022 €7.274.162 op schatkistbankieren.

3.2 Kasgeldlimiet

De toegestane kasgeldlimiet bedraagt 8,2% van de jaarbegroting 2022 (€97.752.000) wat resulteert in een bedrag van €8.016.000. GGD West-Brabant blijft ruim binnen de toegestane kasgeldlimiet.

(bedragen x 1.000)

	2022			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
1 Vlottende schuld	1 7968 2 15805 3 21320	4 10275 5 12181 6 16939	7 11495 8 7206 9 7144	10 8893 11 11160 12 6076
2 Vlottende middelen	1 10636 2 8994 3 12316	4 9156 5 8001 6 9351	7 10702 8 8822 9 7914	10 7457 11 6182 12 9542
3 Netto vlottende schuld (+) danwel netto vlottende middelen (-)	1 -2.668 2 6.811 3 9.004	4 1.119 5 4.180 6 7.588	7 793 8 -1.616 9 -770	10 1.436 11 4.978 12 -3.466
4 Gemiddelde netto vlottende schuld (+) danwel netto vlottende middelen (-)	4.382	4.296	-531	983
5 kasgeldlimiet	8.016	8.016	8.016	8.016
6a Ruimte onder kasgeldlimiet (5-4)	3.633	3.720	8.547	7.033
6b Overschrijding van de kasgeldlimiet (4-5)				
7 Begrotingstotaal	97.752			
8 Percentage regeling	8,2%			
9 kasgeldlimiet	8.016			

3.3 Renterisico vaste schulden (zie bijlage 3: Staat van langlopende leningen)

Ter financiering van de nieuwe huisvesting zijn in 2007 de volgende leningen afgesloten voor een totaalbedrag van € 8,5 miljoen op basis van liquiditeitsprognoses voor de korte en voor de lange termijn. Voor de inbouw van het nieuwe pand ad € 2 miljoen is een lening aangetrokken voor de periode van 20 jaar en voor het gebouw van 30 jaar (aflossing in 40 jaar: restant schuld € 1.625.000 na 30 jaar).

OMSCHRIJVING	LENING NUMMER	INGANGS DATUM	LOOP TIJD	RENTE	HOOFD SOM
BNG Lening	401022214	16-10-2006	Tot 01-07-2028	4,20%	2.000.000
BNG Lening	401022215	02-07-2007	Tot 01-07-2038	4,31%	3.500.000
		01-10-2007	Tot 01-07-2038	4,31%	3.000.000
TOTALE LENINGEN IVM HUISVESTING					8.500.000

De renterisiconorm is vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal 2022 (wet Fido).

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Realisatie 2022	Begroot 2022
Renterisico		
1 Renteherzieningen op leningen o/g	-	-
2 Betaalde aflossingen	263	263
3 Renterisico (1+2)	263	263
4 Rente-risiconorm	19.550	19.550
5a Ruimte onder renterisiconorm (4 > 3)	19.287	19.287
5b Overschrijding rente-risiconorm (3 > 4)	nvt	nvt
Renterisiconorm		
4a Begrotingstotaal		97.752
4b Percentage regeling		20%
4 Berekende rente-risiconorm (4a * 4b)		19.550

3.4. Vermogensstructuur en financiering (GGD)

De GGD West-Brabant streeft ernaar om de vaste activa te financieren met lang beschikbaar vermogen. Ultimo 2022 worden de vaste activa ad € 8,6 miljoen als volgt gefinancierd.

(in duizenden euro's)

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021	Verschil
Materiele vaste Activa	8.583	8.874	-291
Financiering			
Eigen vermogen	6.704	6.017	687
Voorzieningen	519	1.150	-631
Langlopende Schulden	4.825	5.088	-263
Financiering lange termijn	12.048	12.255	-207

3.5. Rentetoerekening

De rentekosten dienen te worden toegerekend aan de taakvelden. De rente heeft volledig betrekking op de aanschaf van het pand te Breda. Derhalve zijn de rentekosten volledig toegerekend aan het taakveld overhead. Het renteresultaat is nihil, zie onderstaand schema.

Renteschema		
a. De externe rentelasten over de korte en lange termijn financiering	€	212.899
b. de externe rentebaten (idem)	€	-
Saldo Rente lasten en rentebaten	€	212.899
	€	
c1. De rente die aan de grondexploitatie MOET worden doorberekend	-	
c2. De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld MOET worden toegerekend	€	-
c3. De rentebaat van door verstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld MOET worden toegerekend	€	212.899
Aan taak velden toe te rekenen externe rente	€	212.899
d1. Rente over eigen vermogen	€	-
d2. Rente over voorzieningen	€	-
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	€	212.899
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		
f. Rente resultaat op het taakveld Treasury	€	-

4. PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING

4.1 Het Service Centrum

Het Servicecentrum (HSC) is een samenwerkingsverband tussen de GGD West-Brabant, de GGD Hart voor Brabant, de RAV Brabant Midden-West-Noord en de GGD Noord- en Oost-Gelderland met als doel het samen uitvoeren van ondersteunende diensten, zoals financiën, automatisering en personeelszaken. Deze samenwerking is geregeld in een overeenkomst 'kosten voor gemene rekening'; er gelden daarmee vaste verdeelsleutels voor het kostenaandeel voor GGD West-Brabant. HSC wordt aangestuurd door de directeurs van de deelnemende gemeenschappelijke regeling. De GGD Hart voor Brabant is penvoerder en heeft voor HSC een aparte administratie ingericht. De financiën van HSC zijn daarmee onderdeel van de jaarrekening van de GGD Hart voor Brabant. In de jaarrekening van GGD West-Brabant worden de personeelskosten van HSC verantwoord onder 'personeelskosten' (medewerkers met een arbeidscontract bij GGD WB) en alle overige kosten onder 'materiele kosten'.

4.2 Huisvesting en duurzaamheid

Huisvesting

Voor de uitwerking van de huisvestingsvisie is een plan van aanpak opgesteld en een projectorganisatie opgezet. De Kick-off heeft plaatsgevonden en de planning is om in Q2 2023 tot besluitvorming te komen.

Actuele huisvesting onderwerpen in 2022:

- Herhuisvesting locatie Made in de St. Bernardus kerk te Made, omdat contract op huidige locatie aan het Vierendeel niet verder verlengd kon worden en ingebruikname Bernarduskerk eind 2023 is voorzien, zijn er enkele tijdelijke maatregelen getroffen;
- Herhuisvesting locatie Halsteren en Bergen op Zoom in Scheldedok te Bergen op Zoom, ingebruikname is eind 2023 voorzien;
- Herhuisvesting locatie Oudenbosch in een zorgcentrum te Oudenbosch is per 1 oktober 2022 gerealiseerd;
- Herhuisvesting locatie Hoeven in Dorpshuis Hoeven (voormalige kerk), verdere afstemming met de gemeente Halderberge
- Herhuisvesting locatie Chaam in Kind Centrum Chaam
- Herhuisvesting locatie Almkerk in MFA Almkerk
- Herhuisvesting Geertruidenberg, omdat de locatie in Raamsdonksveer niet meer voldoet zal het consultatiebureau worden gehuisvest in Geertruidenberg aan de Walgang 95. Realisatie in Q2 2023.

Ventilatie op locaties

In 2021 is er door Innax installatieadviseurs onderzoek gedaan om overzicht en duidelijkheid te krijgen over de ventilatiesituatie per locatie. Daarnaast is er aanvullend gevraagd onderzoek te doen naar de aanwezige warmteklachten bij vijf locaties. Hieruit is naar voren gekomen dat 9 locaties niet voldoen aan de eisen.

Van die 9 locaties zijn er 5 waar een traject loopt voor herhuisvesting, hier zal niet verder geïnvesteerd worden. De 4 locaties waar we blijven zullen worden aangepast. Op één locatie heeft al uitvoering plaatsgevonden, twee locaties is opdracht voor gegeven en zal realisatie plaatsvinden in 2023. En voor één locatie zijn we in overleg met de Vereniging van Eigenaren.

Meubilair

Op vier decentrale locaties is het oude meubilair vervangen door nieuw meubilair. De GGD streeft er naar om op alle locaties zo goed mogelijke arbeidsomstandigheden te creëren. Het voorzien in meubilair dat voldoet aan de ARBO-eisen is daar een onderdeel van. Op de Doornboslaan zijn 20 werkplekken vervangen door zit/sta werkplekken en op de 1e en 2e etage zijn de bureaustoelen vervangen.

Hybride werken

Om het hybride werken goed te kunnen ondersteunen zijn er voor diverse vergaderruimtes extra audiovisuele middelen aangeschaft.

In Juli 2022 is het project “Zo werken wij” gestart. Een gezamenlijke aanpak van GGD West-Brabant (WB) als de GGD Hart voor Brabant (HvB). Doelstelling: Alle medewerkers van GGD WB en HvB (inclusief HSC en GHOR Brabant MWN) werken vanaf medio 2023 ‘hybride’. Dit doen ze in een gezonde en veilige werkomgeving waarin ze klantgericht (samen)werken met voldoende flexibiliteit, balans en plezier. Medewerkers werken samen en weten elkaar te vinden in deze (crisis)organisatie. Medewerkers voelen zich voldoende gefaciliteerd en ondersteund om hun werkomgeving en faciliteiten passend af te stemmen op de eigen werkzaamheden en op de activiteiten passend bij het team zodat er efficiënt samen gewerkt kan worden. (concreter uitgewerkt in op te leveren resultaten).

Het project Zo Werken Wij heeft een doorlooptijd tot en met Q2 2023. In Q3 2023 borging in de lijn.

4.3 Inkoop

De beheersing op rechtmatigheid is in 2022 evenals in 2021, een behoorlijke uitdaging. De Coronacrisis die in maart 2020 toesloeg heeft ook GGD West-Brabant nog steeds in de greep. Doordat we in 2020 en 2021 projectmatig te werk zijn gegaan en er in 2021 aanbestedingen voor Corona gerelateerde opdrachten zijn gedaan voor de jaren 2022 en verder, was een goede basis neergezet om in control te blijven op alle uitgaven, geldstromen vanuit RIVM en inkopen.

Door de crisissituatie en doordat de benodigde middelen en mensen schaars zijn, heeft de organisatie een beroep moeten doen op de uitzonderingsregels in de aanbestedingswetgeving. Doorlopend vanuit 2020 wordt door de organisatie gebruik gemaakt van de mogelijkheid van artikel 2.32 lid 1 sub C van de Aanbestedingswet 2012 door zich te beroepen op dwingende spoed voor de eerste helft van 2022 en derhalve met geselecteerde ondernemers een contract/prijsafspraken aan te gaan volgens de onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking.

Ook voor de eerste helft van 2022 is er sprake van dwingende spoed aangevuld met een overbruggingsperiode. We zijn in 2021 een aanbestedingstraject gestart op inhuur medewerkers voor het totale coronaproces. In overleg met alle partijen is afgesproken dat de contracten tot 1 juli 2022 door mogen lopen bij de “oude” leveranciers i.v.m. opschalingen. Tegelijkertijd hebben we juridisch advies ontvangen en zijn hierover in gesprek gegaan met de accountant.

We waren genooddaakt om in de jaren 2020 en 2021 alternatieve koers te varen rondom inkopen (dwingende spoed) maar tegelijkertijd zijn wij doorgegaan om maatregelen te treffen die ons duurzaam ondersteunen om aan de eisen van rechtmatigheid te voldoen. Een aantal voorbeelden van deze genomen maatregelen zijn o.a.: verder blijven afbouwen van onrechtmatigheden uit het verleden, verdere doorontwikkeling van verplichtingenadministratie, verbetering van contractmanagement proces, leveranciersbeoordeling en vooral stuurinformatie op onrechtmatigheid door het ontwikkelen van dashboards voor inkopen.

Duurzaamheid

We stuurden op duurzaamheid, ook steeds meer bij aanbestedingen. Bij lopende aanbestedingen keken we naar eventuele extra eisen rondom duurzaamheid. Zo zijn eisen gesteld aan de duurzaamheid van de hardware en (verbruiks)materialen van sanitaire artikelen, zoals milieuvriendelijke productie, Ecolabel, FSC recycled keurmerk, 100% gerecycled materiaal en 100% biologisch afbreekbaar materiaal. Daarnaast is bij de aanbesteding voor sanitaire artikelen gegund op de thema's circulaire economie en milieu; opdrachtnemer plant 70 bomen waardoor de CO2 uitstoot voor het gebruik van zeep en het hygiënapapier 100% wordt gecompenseerd. We hebben ook gekozen voor mobiliteitsbegeleiding waarbij sprake is van duurzame tewerkstelling van medewerkers, hebben we ervoor gekozen om ingeleend personeel zoveel mogelijk dezelfde secundaire arbeidsvoorwaarden te bieden als eigen medewerkers, hebben we energiezuinige vaccinkoelkasten met ledverlichting aangeschaft en hebben we gekozen voor een duurzaam en biologisch assortiment in de bedrijfscatering (incl. gouden label gezonde schoolkantine). Bij de bedrijfscatering zijn tevens eisen gesteld aan zo min mogelijk milieubelastende verpakkingsmaterialen en milieuvriendelijke (schoonmaak)materialen en is gegund op duurzaamheid (o.a. tegengaan voedselverspilling, goed werkgeverschap, keurmerken, etc.). Ook is in 2022 de vervanging naar ledverlichting voortgezet.

4.4 Informatiebeheer

Volgens de Archiefwet 1995 moet de GGD zijn informatiebeheer goed inrichten. Het doel is informatie zo te beheren dat het duurzaam toegankelijk is, de bedrijfsvoering wordt ondersteund en de risico's beheerst zijn. Eén keer in de twee jaar vindt er een toetsing plaats door de toezichthouder (stadsarchivaris gemeente Breda of gemeente 's-Hertogenbosch).

De aanpak van het verbeteren van de informatiehuis-houding, door de uitvoering van het "Programma informatiehuishouding in control" in 2022, is een grote stap gezet naar een digitaal informatie- en archiefbeheer dat op orde en in control is.

De afgelopen drie jaar zijn er grote stappen gezet om het archief- en informatiebeheer op orde te brengen en te houden zowel in papieren als in digitale vorm. Voor de papieren archieven geldt dat de laatste werkzaamheden worden uitgevoerd eind 2022 en 2023. De papieren archieven worden dan overgedragen aan de betrokken archiefinstellingen (Stadsarchief 's-Hertogenbosch en Stadsarchief Breda). Voor de digitale informatie is het "Programma informatiehuishouding in control" opgestart.

Het "Programma informatiehuishouding in control" bestaat uit 4 projecten: Veilig opslaan, delen en archiveren in relevante applicaties door iedere medewerker, Slim (o)verhuizen van netwerkschijven naar M365 applicaties, Veiligstellen hotspot Corona informatie en bestanden, Herstarten archiveringsproces. Het programma vormt dus de basis voor het op orde brengen en houden van het archief- en informatiebeheer, de awareness voor het informatiebeheer en het kwaliteitsmanagement op dit gebied.

Het programma en de daaruit voortkomende actiepunten vormen de basis om de kwaliteit van het archief- en informatiebeheer continue te borgen. Hierdoor worden de mogelijke risico's en tekortkomingen in het archief- en informatiebeheer zoveel mogelijk beperkt. De GGD Hart voor Brabant, GGD West-Brabant en de Regionale Ambulance Voorziening Brabant Midden-West-Noord kunnen hierdoor op een zorgvuldige wijze bewijs en verantwoordingen afleggen en voldoen aan de eisen die gesteld worden vanuit De Archiefwet en de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

4.5 Gegevensbescherming met informatiebeveiliging

Net zoals in 2021 heeft de GGD ook in 2022 voor grote uitdagingen gestaan op het gebied van beheren en verwerken van persoonsgegevens. Bij haar taakuitvoering worden grote hoeveelheden persoonsgegevens verwerkt in relatief nieuwe applicaties en door bijkomende taken is dit exponentieel gegroeid. Men kan wel stellen dat de rol van GGD enigszins is veranderd.

De GGD loopt het risico dat vertrouwelijke informatie bewust of onbewust in verkeerde handen terecht komt. De organisatie is daarnaast voor haar bedrijfsvoering steeds afhankelijker van geautomatiseerde systemen en de hierin aanwezige informatie. Door de toenemende mate van digitalisering en de wijze waarop de gegevens worden verwerkt, is het steeds belangrijker voor de GGD geworden om op het gebied van gegevensbescherming krachten te bundelen, zowel intern als met andere GGD'en.

Bestuur en management hebben onderkend dat er structureel meer aandacht moet uitgaan naar de beveiliging van informatie en de bescherming van (bijzondere) persoonsgegevens. Middelen zijn beschikbaar gesteld en een programma is gestart om eind 2023 aantoonbaar te voldoen aan de NEN 7510, de norm voor informatiebeveiliging in de zorg. In het Programma NEN 7510 wordt intensief samengewerkt met GGD Hart voor Brabant, GGD Noord- en Oost-Gelderland en Het Servicecentrum.

Belangrijke resultaten die in 2022 op het gebied van informatiebeveiliging en privacy in 2022 behaald zijn:

- Inrichting managementsysteem voor informatiebeveiliging (ISMS), waarin relevante documenten en registraties worden ondergebracht.
- Vastgesteld en vastgelegd wie verantwoordelijk is voor welke aspecten van informatiebeveiliging.
- Informatiebeveiligingsbeleid opgesteld en afgestemd op dienstverleningsafspraken met Het Servicecentrum.
- Een risico- en verbeterregister ingericht en diverse overlegstructuren opgezet op het gebied van risicomanagement, inclusief classificatie van gebruikte informatiesystemen.
- Aanpak voor periodieke interne audits opgezet en uitgebreide interne audit uitgevoerd, waarbij door het interviewen van proceseigenaren en materiedeskundigen een helder beeld is gevormd van ontbrekende maatregelen en status van NEN 7510.
- Gestart met herziening van bestaande en het opstellen van ontbrekende procesbeschrijvingen en werkinstructies.
- Evaluatie en optimalisatie van processen rond instroom, doorstroom en uitstroom van personeel, inclusief toekennen en intrekken van autorisaties.
- Communicatieplan opgesteld en herkenbare uitingen ontworpen gericht op het meekrijgen van de organisatie ten aanzien van informatieveilig werken.
- E-learning oplossing geselecteerd inclusief toetsing voor het vergroten van kennis en bewustzijn op het gebied van informatiebeveiliging en privacy bij nieuwe en bestaande medewerkers.
- Jaarlijkse penetratietest op technische infrastructuur en phishingtest uitgevoerd onder regie van het Servicecentrum.
- Uniforme incident response procedure vastgesteld voor GGD'en en Het Servicecentrum inclusief benodigde registraties.
- Doordat de maatschappij de weg naar de GGD steeds beter weet te vinden en burgers een beroep doen op hun rechten, zijn processen en procedures m.b.t. inzageverzoeken, datalekmeldingen en nieuwe verwerkingen geoptimaliseerd.
- Synergie door kennisdeling door afstemming en versterken samenwerking met GGD'en in de regio (en aansluiting AVG-compliance op Programma NEN 7510.
- Diverse verwerkersovereenkomsten en data-uitwisselingsovereenkomsten afgesloten.
- Diverse gegevensbeschermingseffectbeoordelingen (DPIA's) opgesteld.
- Tools ontwikkeld voor snellere afhandeling en meer transparantie in beoordeling/adviezen (risicobeoordeling, Pre-DPIA, DPIA).

4.6 Organisatie en medewerkers

Aantal medewerkers	Waarde
Regulier proces	
• In dienst	332
○ FTE	304,5
○ Deeltijd	71%
• Inhuur	86
• Stagiaires	54
Corona	
• Inhuur	1.579
• Stagiaires	2
Totaal	2.023

De werkzaamheden in het kader van Corona hebben in 2022 geleid tot een forse opschaling van de personele inzet.

FTE	Realisatie 2021	Realisatie 2022
Infectieziektebestrijding	31,49	43,59
Jeugd en Gezin (4-18)	79,02	105,51
Lokaal Gezondheidsbeleid (Beleid en Onderzoek)	19,66	26,68
Gezonde en Veilige Leefomgeving (Prevente en THZ)	19,42	26,81
Kwetsbare Groepen (+GROP)	8,33	10,07
Ondersteunende afdelingen	46,64	55,29
MT	4,00	4,33
Bureau Gezondheid Milieu en Veiligheid	8,11	14,85
GHOR Midden en West-Brabant	7,98	10,37
Het Servicecentrum	6,06	7,00
Totaal formatie GGD West-Brabant	230,71	304,5

4.6.1 Ziekteverzuim

Ziekteverzuim	2022	2021	Norm
Gemiddeld verzuim	7,19%	5,5%	4,30%
Waarvan langdurig ziek (>43 dagen)	80,67%	82%	-
Meldingsfrequentie	1,03	0,66	1
Gemiddelde verzuimduur	29,89	22,94 dagen	-

Het gemiddeld verzuim in 2022 is 7,19%. Dit is een stijging ten opzichte van 2021, en hoger dan de doelstelling. Dit wordt mede verklaard door verzuim als gevolg van coronaklachten en langdurig verzuim.

De verzuimduur is gestegen ten opzichte van 2021 terwijl de percentages nagenoeg gelijk zijn gebleven. Dit betekent dat binnen de groep van langdurig zieken weinig medewerkers hersteld zijn. De meldingsfrequentie is daarnaast ook gestegen.

5. PARAGRAAF SAMENWERKINGSVERBANDEN

De GGD WB heeft geen verbonden partijen. In deze paragraaf lichten wij onze samenwerkingsverbanden toe.

5.1 Het Service Centrum (HSC)

Het Service Centrum is een samenwerkingsverband tussen de GGD West-Brabant, de GGD Hart voor Brabant, de RAV Brabant Midden-West-Noord en GGD Noord- en Oost-Gelderland met als doel het gezamenlijk uitvoeren van de ondersteunende diensten; zie verder de paragraaf Bedrijfsvoering.

Op basis van de overeenkomst 'kosten voor gemene rekening' komt in 2022 25,45% van de totale kosten HSC voor rekening van GGD West-Brabant. Dit komt overeen met € 2,1 miljoen. De kostenverdeelstaat van het HSC is opgenomen onder bijlage 1.5 van deze jaarrekening.

5.2 Bureau Gezondheid, Milieu en Veiligheid

Dit samenwerkingsverband bestaat sinds 1994 en hierbinnen hebben de GGD'en in Brabant hun krachten op gebied van gezondheid, milieu & veiligheid gebundeld om slagvaardig en effectief te kunnen opereren. Gezondheid en aandacht voor de beleving van de inwoners ten aanzien van gezondheid, milieu & veiligheid staan hierbij centraal. De deelnemende GGD'en zijn zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit en de producten van het Bureau Gezondheid, Milieu & Veiligheid. De vestigingsplaats is Breda.

De kosten van dit bureau worden verdeeld over de deelnemende GGD'en op basis van inwoners. De GGD West-Brabant treedt op als penvoerder van dit samenwerkingsverband. De aansturing van het bureau GMV wordt gedaan door de DPG van de GGD West-Brabant. De volledige baten en lasten van dit samenwerkingsverband zijn onderdeel van deze jaarstukken. Het resultaat van de activiteiten van het bureau GMV wordt bij de resultaatsverdeling verrekend met een specifieke bestemmingsreserve op de balans van de GGD West-Brabant.

5.3 GHOR Midden- en West-Brabant

De GGD Hart voor Brabant, de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant en de GGD West-Brabant hebben vanaf 1 januari 2014 een samenwerkingsovereenkomst in het kader van de GHOR-taken in Midden- en West-Brabant. Deze samenwerking ligt vast in een overeenkomst Kosten voor gemene rekening, met daarin de verdeling van kosten en risico's tussen de deelnemende partijen.

De DPG West-Brabant is verantwoordelijk voor de uitvoering van de GHOR taken in Midden en West-Brabant. De Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB) bekostigt grotendeels de GHOR taken. De werkwijze van de GHOR volgt de systematiek van de GGD West-Brabant. Daarmee is dit samenwerkingsverband onderdeel van deze jaarstukken.

JAARREKENING 2022

1. Grondslagen

Inleiding

We maken de jaarrekening op basis van de voorschriften van het BBV. Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Algemene grondslagen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, nemen we de activa en passiva op tegen nominale waarden.

De baten en lasten rekenen we toe aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten nemen we slechts op voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, nemen we in acht als ze voor het opmaken van de jaarrekening bekend worden.

Personeelslasten rekenen we in principe toe aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen of schulden uit aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, rekenen we sommige personele lasten echter toe aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt, bijvoorbeeld bij componenten zoals overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume treffen we geen voorziening of nemen we op andere wijze een verplichting op. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming: vier jaar. Bij (eenmalige) effecten waaruit formele verplichtingen voortvloeien (bijvoorbeeld bij reorganisaties) moet wel een verplichting opgenomen worden.

Cijfers in de verschillende tabellen die opgenomen zijn in de jaarrekening zijn in duizenden euro's weergegeven.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Deze activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Investeringsbijdragen van derden worden afgeschreven op het saldo van de betreffende investering. Slijtende investeringen krijgen vanaf het moment van ingebruikneming een lineaire afschrijving in de verwachte gebruiksduur, waarbij we rekening houden met een eventuele restwaarde. De afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de Nota waardering en afschrijving vaste activa 2022. De afschrijvingstermijnen in jaren:

- grond en terreinen	geen
- bedrijfsgebouwen	50
- inbouw en semipermanente opstal	20
- verbouwingen en bedrijfsgebouwen	10
- bedrijfsauto's	5
- medische inventaris	10
- telefonie en communicatie	5
- inventaris	10
- technische installaties in bedrijfsgebouwen	10
- automatiseringsapparatuur	3
- kantoorautomatisering en netwerkkapparatuur	3
- applicatieprogrammatuur	4

Vlottende activa

Vorraden

We waarderen producten en goederen tegen de kostprijs of tegen de marktwaaarde als die lager is dan de kostprijs. Dat doet zich vooral voor als voorraden incourant worden.

Vorderingen en overlopende activa

We waarderen de vorderingen tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht, die we bepalen op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa nemen we op tegen de nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen waarderen we op het nominale bedrag van de verplichting of het voorzienbare verlies. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoeien op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de kapitaalgoederen, waarin we rekening houden met de kwaliteitseisen. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die in het jaarverslag vindt u het beleid hiervoor.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Verplichte paragrafen BBV

In het onderstaande overzicht is weergegeven waar de verplichte paragrafen van de BBV terug te vinden zijn in de Jaarstukken 2022 van de GGD West-Brabant.

a: lokale heffingen	niet van toepassing
b: weerstandsvermogen en risicobeheersing	zie paragraaf 1
c: onderhoud kapitaalgoederen	zie paragraaf 2
d: financiering	zie paragraaf 3
e: bedrijfsvoering	zie paragraaf 4
f: verbonden partijen	zie paragraaf 5
g: grondbeleid	niet van toepassing

2. Balans per 31 december 2022

(in duizenden euro's)

	31-12-2022		31-12-2021	
	€	€	€	€
A c t i v a				
Vaste Activa				
Materiële vaste activa		8.583		8.874
Vlottende Activa				
Voorraden	50		188	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	9.074		15.355	
Liquide middelen	82		82	
Overlopende activa	616		912	
		9.822		16.537
Totaal activa		18.405		25.411
P a s s i v a				
Eigen Vermogen				
Algemene reserve	1.900		1.627	
Bestemmingsreserves	4.367		4.257	
Gerealiseerd Resultaat	437		133	
		6.704		6.017
Voorzieningen		519		1.150
Langlopende Schulden		4.825		5.088
Vlottende Passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	4.693		5.630	
Overlopende Passiva	1.664		7.525	
		6.357		13.155
Totaal Passiva		18.405		25.411

3. Toelichting op de balans per 31 december 2022

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Gronden en terreinen	1.204	1.204
Bedrijfsgebouwen	6.661	7.003
Inventarissen	590	586
Vervoermiddelen	14	23
Overige materiële vaste activa	114	58
Totaal	8.583	8.874

In het onderstaande overzicht is het investeringskrediet (na begrotingswijziging) weergegeven.

	Beleids- begroting	Begrotings- wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Bouwkosten/verbouwingen	250	0	250	0	250
Bedrijfsauto's	10	0	10	0	10
Inventarissen	300	0	300	101	199
Telefooninstallatie	0	0	0	0	0
Aparatuur/programmatuur	200	0	200	38	162
Medische inventaris	10	0	10	41	-31
Totaal	770	0	770	179	591

In het overzicht hieronder staat het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut:

	Boekwaarde 31-12-2021	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	1.204	0	0	0	1.204
Bedrijfsgebouwen	7.003	0	0	342	6.661
Inventarissen	586	101	0	97	590
Bedrijfsauto's	23	0	0	9	14
Overige materiële vaste activa	58	78	0	23	114
Totaal	8.874	179	0	471	8.583

De GGD West Brabant kent enkel materiële vaste activa met economisch nut. Ze hebben een economisch nut als ze verhandelbaar zijn (er een markt voor is) en/of als ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. In bijlage 1: "staat van Vaste Activa" is een detail overzicht van de materiële vaste activa opgenomen. De activa ten behoeve van uitvoering taken GHOR Midden West Brabant zijn onderdeel van dit overzicht.

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden betreft enkel handelsgoederen. Dit betreffen vaccins op voorraad:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Handelsgoederen	50	188
Totaal	50	188

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar

De specificatie van in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder is

	Nominale waarde 31-12-2022	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	1.598	0	1.598	446
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd < 1 jaar	7.274	0	7.274	10.642
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	26	0	26	0
Overige vorderingen	184	6	178	4.267
Totaal	9.081	6	9.074	15.355

De vorderingen op openbare lichamen betreffen het aandeel in het debiteurensaldo bij rijk, provincie en gemeenten. Het debiteurensaldo op niet openbare lichamen staat onder Overige vorderingen.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rente typische looptijd <1 jaar

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	€ 99.193	€ 87.403	€ 96.338	€ 85.082
Drempelbedrag	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000
Ruimte onder het drempelbedrag	€ 900.807	€ 912.597	€ 903.662	€ 914.918
Overschrijding van het drempelbedrag	€ -	€ -	€ -	€ -

Het is toegestaan een bedrag aan overtollige middelen buiten de schatkist aan te houden. De hoogte van het drempelbedrag is afhankelijk van de begrotingsomvang. Het drempelbedrag is gelijk aan 2,00% met een jaarlijkse begrotingsomvang tot € 500 miljoen. Als de begroting groter is dan € 500 miljoen dan is het drempelbedrag € 10 miljoen plus 0,2% van het deel van de begroting dat de € 500 miljoen overschrijdt. Het drempelbedrag is altijd minimaal € 1 miljoen.

Het drempelbedrag bedraagt € 1.000.000. Het minimale bedrag van het drempelbedrag. Gemiddeld heeft er per kwartaal geen overschrijding van het drempelbedrag plaatsgevonden.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Kassaldi	2	3
Banksaldi	80	80
Totaal	82	82

Onder de liquide middelen zijn geen deposito's begrepen en zijn direct opneembaar.

In de boekwaarde per 31 december 2022 zijn de banksaldi ten behoeve van uitvoering van de taken Bureau Gezondheid Milieu en Veiligheid, GHOR Midden West Brabant meegenomen.

Tevens is in de boekwaarde per 31 december 2022 de banksaldi van personeelsvereniging Pheniks opgenomen. Dit betreffen nevenrekeningen van de hoofdrekening van GGD West Brabant, waardoor deze opgenomen zijn in de jaarrekening 2022. Hier tegenover staan rekening-courant verhoudingen.

Overlopende activa

De post overlopende activa is als volgt te onderscheiden:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen	616	912
Totaal	616	912

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Algemene risico reserve	1.900	1.627
Bestemmingsreserves	4.367	4.257
Gerealiseerd resultaat	437	133
Totaal	6.704	6.017

Het verloop in 2022 staat in dit overzicht per reserve:

	Boekwaarde 31-12-2021	Resultaat bestemming 2021	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2022
Algemene risico reserve	1627	133	139	0	1.900
Bestemmingsreserve Risico Plustaken	852	0	0	0	852
Bestemmingsreserve JGZ 0-4	2	0	0	0	2
Bestemmingsreserve Uitbraak infectieziekten	583	0	0	0	583
Bestemmingsreserve Frictiekosten	163	0	0	0	163
Bestemmingsreserve Huisvesting	2.177	0	150	-157	2.170
Bestemmingsreserve Monitors	116	0	17	0	133
Bestemmingsreserve Moderne dienstverlening	164	0	0	0	164
Bestemmingsreserve Innovatie Infectieziektebestrijding	200	0	100	0	300
Totaal	5.884	133	406	-157	6.267

Algemene risico reserve

De GGD West Brabant moet een financiële buffer hebben in de vorm van een algemene risico reserve om niet voorzienbare financiële tegenvallers op te kunnen vangen en (voorzien) risico's die zich materialiseren.

De geplande onttrekking voor de financiering van de uitgave Kidos voor een bedrag van 456K heeft in eerdere jaren plaatsgevonden. Vanaf 2019 wordt er jaarlijks 139K teruggestort in de algemene reserve om dit bedrag weer aan te vullen.

Bestemmingsreserve Risico plustaken

De reserve is gevormd om dekking te bieden voor financiële tegenvallers in de exploitatie van de plustaken.

Bestemmingsreserve JGZ 0-4

De gemeenten willen een stabiele bijdrage betalen voor de gemeentelijke producten voor de 0 – 4 jarige jeugdgezondheidszorg. Deze bestemmingsreserve dient om schommelingen aan de kostenkant over de jaren heen te kunnen opvangen

Bestemmingsreserve uitbraak infectieziekten

Het doen van een reservering voor het opvangen van kosten t.b.v. de voorbereiding op en de uitvoering van acties bij het uitbreken van middelgrote infectieziekten explosies.

Bestemmingsreserve Frictiekosten

Bestemmingsreserve ter dekking van de frictiekosten als gevolg van bezuinigingen.

Bestemmingsreserve Huisvesting

Deze bestemmingsreserve wordt ingezet ter dekking van de hogere huisvestingskosten na verhuizing naar het pand aan de Doornboslaan en voor het geplande groot onderhoud of vervangingsinvesteringen voor kapitaalgoederen.

Bestemmingsreserve monitors

De structurele toevoeging aan de reserve ter dekking van de uitvoering van de geplande monitors, waar de lasten van de monitors door de tijd heen worden gespreid.

Bestemmingsreserve Moderne dienstverlening

Bestemmingsreserve om de kosten die samenhangen met moderne dienstverlening te kunnen financieren.

Bestemmingsreserve Innovatieve Infectiebestrijding

Bestemmingsreserve gevormd door schenkingen aan de GGD in 2021 door verschillende donateurs ter bevordering van Publieke Gezondheid vanuit innovatieve projecten. In 2022 is hier wederom sprake van.

Resultaat 2021

Resultaat 2021 € 133K is conform resultaatbestemming toegevoegd aan de algemene reserve.

Voorzieningen

De voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's zijn als volgt te specificeren:

	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2022
Voorziening bijzondere personeelsproblemen	417	28	-33	-384	28
Voorziening verlofsaldi	0	129	0	0	129
Van derden verkregen middel die specifiek besteed moeten worden	733	27	-259	-138	363
Totaal	1.150	183	-292	-522	519

Voorziening bijzondere personeelsproblemen GGD

Voorziening ter dekking van wachtgeldregelingen voortvloeiend uit in het verleden aangegane verplichtingen voor voormalig personeel.

Hierbij maken we per regeling een inschatting van de toekomstige kosten. Jaarlijks wordt de voorziening op het juiste dekkingsniveau gebracht.

Voorziening verlofsaldi

In onze cao staat dat medewerkers vanaf 2022 bovenwettelijke vakantie-uren kunnen sparen.

Voorziening van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden

Deze voorziening bestaat uit een voorziening t.b.v. Bureau Gezondheid Milieu en Veiligheid. De deelnemende partners in deze voorziening zijn GGD Hart voor Brabant, GGD Brabant Zuid Oost en GGD West Brabant.

De voorzieningen van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden zijn als volgt te specificeren:

	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2022
Voorziening Bureau Gezondheid Milieu en Veiligheid	733	13	-259	-138	349
Voorziening reizigersplatform	0	14	0	0	14
Totaal	733	27	-259	-138	363

Een gespecificeerd overzicht van de voorzieningen is opgenomen in bijlage 1.2: "Staat van Voorzieningen"

Langlopende schulden

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021	Rentelasten 2022
Schuld aan binnenlandse banken	5.088	5.350	
Aflossing in boekjaar	263	263	
Totaal	4.825	5.088	213

Er zijn geen zekerheden verstrekt. Bijlage 3 "Staat van Langlopende Schulden" geeft een gespecificeerd overzicht per lening. De aflossing voor de jaarschijf 2022 bedraagt € 262.500. De rentelast in 2022 bedraagt € 212.899.

Flottende passiva

Onder de flottende passiva zijn opgenomen:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Netto-flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4.693	5.630
Overlopende passiva	1.664	7.525
Totaal	6.357	13.155

De Netto-flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar worden als volgt gespecificeerd:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Crediteuren	3.019	3.871
Loonheffing en sociale premies	1.537	1.515
RC verhoudingen met niet financiële instellingen	59	160
Omzetbelasting	65	79
Overig	11	4
Totaal	4.693	5.630

R/C verhoudingen met niet financiële instellingen:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
PV Phenix	59	50
GGD Hart voor Brabant	-27	110
Totaal	33	160

Overlopende passiva

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt weer te geven:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.506	7.462
- de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	99	16
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	59	46
Totaal	1.664	7.525

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen bevatten onder andere de afrekening met de Veiligheidsregio MWB in het kader van GHOR MWB en overige verplichtingen zoals reguliere te betalen inkoop

Het verloop van de vooruit ontvangen subsidies

	1-1-2022	Toevoegingen	Bestedingen	31-12-2022
Valpreventie Ruchpen	-15	45	13	18
Subtotaal subsidies van het Rijk	-15	45	13	18
Thematafel opgroeien 2020	-7	7	0	0
Thematafel opgroeien 2021	114	-115	6	-7
Thematafel opgroeien 2022	0	118	84	35
Tijd van je leven	-16	18	1	0
ZonMW Tijd van je leven 2022-2023	0	20	0	20
DUUP	0	162	261	-98
Grote broer, Grote zus	15	57	29	43
Landelijke aanpak vakantieparken	0	64	46	18
Corona gezondheidsmonitor Jeugd	-11	11	0	0
Academische werkplaats jeugd Noord-Brabant	5	0	5	0
Subtotaal subsidies van overige Nederlandse overheidslichamen	100	343	431	12
Totaal	85	388	443	29

4. Niet in balans opgenomen verplichtingen en niet in balans opgenomen activa

Huurverplichtingen

Door de GGD zijn langlopende financiële verplichtingen aangegaan inzake:

- Huurkosten voor een jaarbedrag (2023) van € 581.325 en een totaalbedrag (totale verplichting vanaf 1 januari 2023) van € 1.553.688.

5. Overzicht baten en lasten 2022 GGD West-Brabant

5.1. Overzicht baten en lasten

Hieronder is het overzicht baten en lasten in duizenden euro's weergegeven

	Begroting 2022 na wijzigingen	Realisatie 2022	Verschil	Realisatie 2021
Baten	95.852	65.759	-30.093	92.782
Lasten	89.445	55.537	-33.908	-84.144
Saldo van baten en lasten	6.407	10.222	3.815	8.638
Overhead	6.500	9.536	3.036	-8.338
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	-93	686	779	300
Toevoeging/onttrekking aan reserves	93	-249	-342	-167
Gerealiseerd resultaat	0	437	437	133

5.2. Exploitatie overzicht 2022

(in duizenden euro's)

	Realisatie	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
	2022	2022	2022	2021
	€	€		€
Baten				
Inkomstenoverdrachten Rijk	35.918	0	65.078	65.821
Bijdrage deelnemende gemeenten	20.711	19.920	20.805	19.684
Overige bijdrage gemeenten	162	0	0	0
Opbrengsten uit Tarieven	1.591	1.825	1.825	919
Overige Opbrengsten	8.994	9.656	9.408	8.090
Vrijval Voorzieningen	171	0	0	74
Toegerekende rente	0	235	235	0
Totale Baten	67.547	31.636	97.352	94.588
Lasten				
Salarissen en Sociale Lasten	18.719	19.093	19.569	19.364
Personeel Derden	30.890	1.188	57.030	44.339
Overige Personeelskosten	1.113	1.048	1.048	1.090
Kapitaallasten	471	632	632	761
Toevoeging Voorzieningen	183	139	139	676
Overige Bedrijfskosten	13.737	7.354	16.751	26.290
Materiele kosten Hét Service Centrum	1.538	2.040	2.040	1.544
Rentelasten	210	235	235	224
Totale Lasten	66.861	31.730	97.445	94.288
GEREALISEERD TOTAAL SALDO VAN BATEN EN LASTEN	686	-93	-93	300
Toevoeging Reserves	-406	-307	-307	-507
Onttrekking Algemene reserve	0	0	0	0
Onttrekking bestemmingsreserve Monitors	0	0	0	0
Onttrekking bestemmingsreserve JGZ 0-4	0	0	0	0
Onttrekking bestemmingsreserve Moderne dienstverlening	0	150	150	136
Onttrekking bestemmingsreserve Huisvesting	157	250	250	204
	-249	93	93	-167
GEREALISEERD RESULTAAT	437	0	0	133

5.3. Tabel meerkosten COVID-19

Conform de verantwoordingsinstructie 2022 meerkosten GGD COVID-19 is hieronder de tabel met meerkosten 2022 opgenomen ter verantwoording aan het ministerie van VWS.

Blok 1 Totaal Bron en contactonderzoek	€ 13.112.147
BCO regulier	€ 13.112.147
BCO grootschalig risicogericht testen	-
Blok 2 Totaal Bemonstering	€ 6.278.699
Bemonstering regulier	€ 6.278.699
Bemonstering grootschalig risicogericht testen	-
Blok 3 Totaal Covid-19 Vaccinatie	€ 12.554.019
Vaccinatie	€ 12.554.019
Blok 4 Totaal Overige Meerkosten:	€ 3.551.485

Infectieziektenbestrijding (IZB)	-
Tuberculosebestrijding (TBC)	-
Medische Milieukunde (MMK)	-
Technische Hygiënezorg (THZ) / Toezicht	-
Seksuele Gezondheid (inclusief SOA poli)	-
Reizigerszorg	-
Gezondheidsbevordering (GB)	-
Algemene Gezondheidszorg (AGZ)	-
Jeugdgezondheidszorg (JGD), incl. Rijksvaccinatie	-
Openbare GGD / Sociaal medische advisering	-
Veilig Thuis	-
Forensische Zorg (For)	-
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	-
Overig	€ 645.831
Ondersteuning	€ 2.905.654
Totaal meerkosten 2022	€ 35.496.350
Ontvangen voorschot meerkosten 2022	€ 35.621.972
Nog te ontvangen meerkosten 2022	€ -125.622

Coronabestrijding

In 2022 is de opdracht vanuit het VWS voor de coronabestrijding onverminderd doorgegaan. De extra kosten die worden gemaakt voor de bestrijding van corona vallen in 2022 dan ook volledig onder de zogenoemde meerkostenregeling van het VWS. Op 19 september zijn we vanuit de landelijke vaccinatiestrategie gestart met de zogeheten boostercampagne. Per 1 september zijn we gestopt met de steekproeven bij de dienst BCO. De overige taken en de paraatheid bij de dienst BCO is wel intact gebleven.

6. Toelichting op het overzicht baten en lasten 2022

Belangrijke verschillen, tussen de realisatie en de begroting na wijziging, krijgen een toelichting. Zoals reeds eerder vermeld zijn de lasten en baten van Bureau Gezondheid Milieu en Veiligheid en GHOR Midden West Brabant een onderdeel van de jaarrekeningcijfers 2022 GGD West Brabant.

6.1. Baten

De baten van GGD hebben zich in 2022 ten opzichte van de raming na wijziging als volgt ontwikkeld:

(in duizenden euro's)

	Begroting 2022 na wijzigingen	Realisatie begrotings- jaar	Verschil	Realisatie voorgaand jaar
Bijdrage deelnemende gemeenten	20.805	20.711	-94	19.684
Overige bijdrage gemeenten	0	162	162	0
Inkomstenoverdrachten Rijk	65.078	35.918	-29.160	65.821
Opbrengsten uit Tarieven	1.825	1.591	-234	919
Overige Opbrengsten	9.408	8.994	-414	8.090
Vrijval Voorzieningen	0	171	171	74
Rentebaten	235	0	-235	0
Totaal	97.352	67.547	-29.804	94.588

Bijdrage deelnemende gemeenten en overige bijdrage gemeenten

In de begroting is de subsidie DUUP opgenomen onder de bijdrage deelnemende gemeenten maar in de realisatie is deze verwerkt onder de overige bijdrage gemeenten. Dit gaat om een bedrag van €120k. Overige posities zijn gefactureerd conform begroting.

Inkomstenoverdrachten Rijk

Er is een begrotingswijziging verwerkt waarin een inschatting is gemaakt van de te verwachten COVID-19 uitgaven voor 2022. Gedurende het jaar is gebleken dat zowel de baten als uitgaven achterbleven waardoor een groot voordeel is behaald. Dit was op voorhand lastig in te schatten omdat we er vanuit gingen dat 2022 een vergelijkbaar grimmig scenario zou laten zien als 2021.

Wij hebben de meerkosten en minderinkomsten als gevolg van corona bepaald en gedocumenteerd, uitgaande onder meer van de Verantwoordingsinstructie 2022 Meerkosten COVID-19 GGD VWS en het AEF (Andersson Elffers Felix) rapport 'Meerkosten voor GGD'en ten gevolge van Corona' d.d. 5 augustus 2020. De richtlijnen voor corona-compensatie hebben we een-op-een in acht genomen. Voor de minderkosten is op basis van diepgaande analyses van de baten en lasten over 2022, de begroting 2022 en de gewijzigde begroting 2022 in kaart gebracht in hoeverre er sprake is van aantoonbare kosten als gevolg van Covid-19. De GGD heeft kosten verantwoord bij de VWS-declaratie. Het Ministerie heeft de ingediende voorschotdeclaraties betaald. Het in de jaarstukken opgenomen overzicht van de Coronakosten wordt als einddeclaratie ingediend. Bij deze einddeclaratie wordt de goedgekeurde jaarrekening inclusief de controleverklaring toegevoegd waarna de voorschotten door het Ministerie worden afgerekend.

Opbrengsten uit tarieven

De lagere opbrengsten uit tarieven is voor een aanzienlijke deel toe te schrijven aan het product reizigers. Het achterblijven van opbrengsten is het directe gevolg van coronacrisis. Vanaf Q2-2022 is reizigers steeds meer gaan herstellen. Tegenover lagere opbrengsten staan ook lagere kosten, omdat er ook minder vaccinatiestoffen ingekocht zijn.

Overige Opbrengsten

Het resultaat op overige opbrengsten is een verzameling van een aantal ontwikkelingen. Belangrijkste oorzaak van onderbesteding op overige opbrengsten is het achterblijven van opbrengsten op de GHOR. Dit heeft een budget neutrale effect aangezien er ook lagere salariskosten en overige bedrijfskosten hiertegenover staan. Daarnaast zien wij dat de opbrengsten op plusproducten en projecten zijn uitgevoerd als gevolg van corona.

Vrijval voorzieningen

Effecten als gevolg van mutaties in de voorzieningen. Zie voor verdere duiding het verloopoverzicht.

Rentebaten

De feitelijk betaald rente is verwerkt in de jaarrekening waardoor de baat in de beleidsbegroting is vervallen.

6.2. Lasten

De ontwikkeling van de lasten van GGD is in 2022 ten opzichte van de raming na wijziging zijn:

(in duizenden euro's)

	Begroting 2022 na wijzigingen	Realisatie begrotings- jaar	Verschil	Realisatie voorgaand jaar
Salarissen en Sociale Lasten	19.569	18.719	-850	19.364
Personeel Derden	57.030	30.890	-26.140	44.339
Overige Personeelskosten	1.048	1.113	65	1.090
Kapitaallasten	632	471	-161	761
Toevoeging Voorzieningen	139	183	44	676
Overige Bedrijfskosten	16.751	13.737	-3.014	26.290
Kosten Hét Service Centrum	2.040	1.538	-502	1.544
Rentelasten	235	210	-25	224
Totaal	97.445	66.861	-30.583	94.288

Salarissen en Sociale Lasten

Het voordeel op de salarissen en sociale lasten is met name ontstaan door niet ingevulde vacatureruimte en doordat een deel van de kosten van het servicecentrum op deze categorie zijn geboekt (compenserend effect). Per saldo hierdoor het voordeel van €850k.

Personeel derden

Ten opzichte van 2021 en de begroting is er een forse stijging te zien in de inhuur van personeel. Dit is een direct gevolg van de inhuur van extra personeel voor de coronacrisis. Deze extra inhuur was ook onderdeel van de begrotingswijziging in 2022 en is in de realisatie lager uitgevallen dan tijdens opstellen van de begrotingswijziging gedacht.

Kapitaallasten

Kapitaallasten van GGD WB zijn lager dan de kapitaallasten van afgelopen jaar en de begroting. Door de coronacrisis zijn geplande reguliere investeringen uitgesteld, waardoor ook de kapitaallasten lager zijn. Dit is echter een tijdelijk effect omdat de investeringen op een later moment nog wel plaats zullen gaan vinden.

Toevoeging voorzieningen

Effecten als gevolg van mutaties in de voorzieningen. Zie voor verdere duiding het verloopoverzicht.

Overige Bedrijfskosten

De afwijking in overige bedrijfskosten heeft een aantal oorzaken. In de reguliere taken van de GGD WB zitten de volgende oorzaken:

- Lagere kosten GHOR MWB: (budgetneutraal want ook lagere opbrengsten)
- Verhoging van overige bedrijfskosten middels BGW in verband met COVID-19.
- Lagere kosten vaccinstoffen voor reizigers.

Kosten het service centrum (HSC)

De kosten van het service centrum worden gesplitst geboekt. Salariskosten van medewerkers in dienst van GGD WB worden binnen salariskosten geboekt. Overige kosten worden verantwoord op de materiële kosten van het service centrum. De totale kosten van het HSC waren in 2022 voor GGD WB 2,1 miljoen. Voor een specificatie van de kosten is de bijlage met de kostenverdeelstaat van het HSC in bijlage 1.5.

Meerkosten apenpokken/COVID-19

De meerkosten voor COVID-19 komen uit op een terug te betalen bedrag van €126k. Voor de meerkosten apenpokken hebben we te maken met een nog te ont vangen bedrag van €136k. De verdere toelichting is opgenomen conform de verantwoordingsinstructies.

Aanbesteding volgens (zeer) dwingende spoed

De GGD West-Brabant heeft de grootste opdrachten in het kader van het bestrijden van het coronavirus Europees aanbesteed, waardoor er rechtmatige contracten tot stand zijn gekomen met ingang van 2022. Desondanks bleek eind 2021/begin 2022 wederom de grilligheid en onvoorspelbaarheid van de pandemie. Eind 2021 kregen de GGD'en in Nederland van het Ministerie van VWS onder meer de opdracht om een (versnelde) boostercampagne te starten. Tegelijkertijd kwam de plotselinge en onverwachte opkomst van de Omikron-variant met een explosieve toename van het aantal besmettingen. Daarnaast kregen GGD-en in Nederland van het Ministerie van VWS wederom opdracht om te starten met de herhaalprik-campagne in het najaar van 2022.

Omdat GGD West-Brabant geen reguliere of verkorte (Europese) aanbesteding in acht kon nemen, hebben wij in lijn met de brief van de Europese Commissie van 1 april 2020 en de brief van het Ministerie van VWS van 27 oktober 2020, een beroep gedaan op de regeling (zeer) dwingende spoed binnen de Europese aanbestedingsregels voor het eerste halfjaar van 2022. Voor de rechtmatige toepassing van (zeer) dwingende spoed hebben wij aanvullend juridisch advies ingewonnen dat het ingenomen standpunt van GGD West-Brabant onderschrijft. Een juridisch advies geeft aan dat de (versnelde) boostercampagne in combinatie met de noodzaak van versnelling en opschaling van de boostervaccinaties maakt dat, bijna twee jaar na de start van de pandemie, toch en wederom sprake is van een onvoorziene omstandigheid en van een geval van dwingende spoed. De lasten waarvoor een beroep wordt gedaan op de uitzonderingsbepaling van dwingende spoed zijn in 2022 in omvang aanzienlijk beperkter ten opzichte van voorgaande jaren.

Uit het juridisch advies blijkt ook dat het rechtmatig is om gebruik te maken van een overbruggingstermijn en tijdelijk "oude" contracten van inhuur medewerkers door te laten lopen, tot omzetting is geregeld. Tevens is er juridisch advies waaruit blijkt dat het disproportioneel en niet doelmatig is om de inrichting van de test- en vaccinatielocaties aan te besteden, terwijl het beleid door de Rijksoverheid met betrekking tot de aard en omvang van de locaties nog niet is bepaald.

Wij zijn van mening dat er in 2022 terecht een beroep is gedaan op (zeer) dwingende spoed en dat de opdrachten in het kader van het bestrijden van het coronavirus in 2022 rechtmatig zijn aanbesteed.

Begrotingsrechtmatigheid

Conform kadernota rechtmatigheid zijn overschrijdingen van de begroting die worden gecompenseerd door direct te relateren opbrengsten niet aangemerkt als financiële onrechtmatigheid voor de verklaring. Bij kostenoverschrijdingen stelt de GGD West Brabant het algemeen bestuur daarvan in kennis via de bestuursrapportage.

De activiteiten van GGD WB vinden plaats binnen 1 programma, hier hebben geen overschrijdingen plaatsgevonden.

6.3 Incidentele baten en lasten

Realisatie 2022		
	Baten	Lasten
Nagekomen opbrengsten/kosten	50	0
Mutaties in reserves	157	406
Inkomensoverdrachten Rijk	35.918	0
Desinvesteringen	0	0
Totaal	36.125	406

6.4 Taakveldenoverzicht

(in duizenden euro's)

	Begroting 2022 (na wijziging)			Realisatie 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	0	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	1.500	8.000	-6.500	1.788	11.324	-9.536
0.10 Mutaties reserves	307	400	-93	157	406	-249
0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	437	-437
0 Bestuur en ondersteuning	1.807	8.400	-6.593	1.945	12.167	-10.222
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	2.400	2.400	0	2.141	2.141	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	300	180	120	340	146	193
1 Veiligheid	2.700	2.580	120	2.481	2.288	193
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	800	700	100	1.199	752	447
6.5 Arbeidsparticipatie	50	50	0	58	95	-37
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	45	45	0	32	44	-12
6 Sociaal domein	895	795	100	1.289	890	398
7.1 Volksgezondheid	92.350	85.977	6.373	61.989	52.359	9.630
7 Volksgezondheid en milieu	92.350	85.977	6.373	61.989	52.359	9.630
Totaal	97.752	97.752	0	67.704	67.704	0

6.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op GGD West-Brabant van toepassing zijnde regelgeving: het algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2022 voor GGD West-Brabant is € 216.000. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens voor de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Naast de hieronder vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2022 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WOPT of de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2022 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Gegevens 2022 bedragen x €1		S. Baan	
Functiegegevens	Directeur Publieke Gezondheid		
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01 t/m 31-12		
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	100%		
Dienstbetrekking?	ja		
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	146.329		
Beloningen betaalbaar op termijn	22.316		
Subtotaal	168.645		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000		
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	Niet van toepassing		
Bezoldiging	168.645		
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	Niet van toepassing		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	Niet van toepassing		
Gegevens 2021			
bedragen x €1		S. Baan	A. van der Zijden
Functiegegevens	Directeur Publieke Gezondheid		Directeur Publieke Gezondheid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-10 t/m 31-12		01-01 t/m 30-07

Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	100%	100%
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	31.638	103.064
Beloningen betaalbaar op termijn	5.491	13.691
<i>Subtotaal</i>	<i>37.130</i>	<i>116.755</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	52.679	156.321
Bezoldiging	37.130	156.321

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder

Gegevens 2022	
Naam topfunctionaris	Functie
Mevrouw M. de Vries	Voorzitter DB/AB
De heer C. Piena	Lid DB/AB
De heer A. van Drunen	Lid DB/AB
De heer J. Vissers	Lid DB/AB
De heer T. Zopfi	Lid DB/AB
De heer T. Braspenning**	Lid DB/AB
Mevrouw M. de Bie**	Lid DB/AB
De heer E. Schoneveld**	Lid DB/AB
De heer T. Theunis**	Lid DB/AB
Mevrouw J. van Loon*	Lid AB
De heer S. Sheikkarriem	Lid AB
Mevrouw J. van der Laak*	Lid AB
De heer J. van Aken*	Lid AB
De heer B. Adank*	Lid AB
De heer R. Verwijmeren*	Lid AB
Mevrouw A. van Rooij*	Lid AB
Mevrouw S. Malfait*	Lid AB
Mevrouw P. Joosten*	Lid AB
De heer R. van Ginderen*	Lid AB
Mevrouw L. Matthijssen*	Lid AB
Mevrouw E. Prent*	Lid AB
De heer L. van der Beek	Lid AB
De heer N. Sommen**	Lid AB
De heer F. Vrolijk**	Lid AB
De heer A. de Jongh**	Lid AB
De heer T. Melisse**	Lid AB
Mevrouw K. Koenraad**	Lid AB
Mevrouw S. Breedveld-de Ruiter**	Lid AB
De heer K. Krook**	Lid AB
De heer A. Hareijgers**	Lid AB

* in 2022 onderdeel geworden van het bestuur GGD West-Brabant

** in 2022 uitgetreden uit het bestuur GGD West-Brabant

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

In 2022 is er geen sprake van een uitkering wegens beëindiging dienstverband van een topfunctionaris.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

In 2022 zijn er geen overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT.

7. Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden die verwerkt moeten worden in de jaarrekening.

Bijlagen

- 1.1. Staat van vaste activa
- 1.2. Staat van voorzieningen
- 1.3. Staat van reserves
- 1.4. Staat van langlopende leningen
- 1.5. Kostenverdeelstaat – het service centrum
- 1.6. Jaarverslag kwaliteit

1.1 Staat van vaste activa

Omschrijving van de Kapitaalsuitgaven	Aanschaf waarde begin 2022	Investerings 2022	Desinvesteringen 2022	Aanschaf waarde einde 2022	Aantal jaren afschrijving	Cumulatieve afschrijvingen begin 2022	Afschrijvings kosten 2022	Vrijval afschrijvingen 2022	Boekwaarde begin 2022	Boekwaarde einde 2022
Gronden en terreinen										
2100 Gronden en terreinen	1.204.165	0	0	1.204.165	n.v.t.	0	0	0	1.204.165	1.204.165
TOTAAL :	1.204.165	0	0	1.204.165		0	0	0	1.204.165	1.204.165
Bedrijfsgebouwen										
2200 Gebouwen	11.455.606	0	0	11.455.606	50 jr	4.452.632	342.017	0	7.002.974	6.660.957
2300 Bedrijfsinstallaties/ Installaties gebouwen	137.205	0	0	137.205	10 jr	137.067	138	0	138	0
TOTAAL :	11.592.811	0	0	11.592.811		4.589.699	342.155	0	7.003.112	6.660.957
Vervoermiddelen										
2400 Bedrijfsauto	109.903	0	14.835	95.068	5 jr	86.803	8.942	14.835	23.100	14.158
TOTAAL :	109.903	0	14.835	95.068		86.803	8.942	14.835	23.100	14.158
Inventarissen										
2500 Inventaris	1.891.089	100.956	0	1.992.044	10 jr	1.305.292	96.962	0	585.796	589.790
2510 Medische inventaris	0	0	0	0	10 jr	0	0	0	0	0
2520 Kantoorinventaris	0	0	0	0	10 jr	0	0	0	0	0
TOTAAL :	1.891.089	100.956	0	1.992.044		1.305.292	96.962	0	585.796	589.790
Overige materiële vaste activa										
2530 Ghor-materiaal	59.415	0	0	59.415	5 jr	59.415	0	0	0	0
2540 Telefonie/communicatie app.	304.816	0	0	304.816	5 jr	304.816	0	0	0	0
2560 Instrumentarium	194.380	40.784	0	235.164	10 jr	137.859	11.746	0	56.522	85.559
2580 C-2000 randapparatuur	112.971	0	0	112.971	5 jr	112.971	0	0	0	0
2600 Automatisering (hardware)	1.157.080	37.539	0	1.194.619	3 / 4 jr	1.155.882	10.761	0	1.198	27.976
2650 Automatisering (software)	824.176	0	0	824.176	3 / 4 jr	824.176	0	0	0	0
TOTAAL :	2.652.839	78.323	0	2.731.162		2.595.119	22.508	0	57.719	113.535
TOTAAL	17.450.807	179.279	14.835	17.615.251		8.576.914	470.567	14.835	8.873.893	8.582.605

1.2 Staat van voorzieningen

	SALDO BEGIN VAN HET DIENSTJAAR	VRIJVAL	AANWENDING TLV EXPLOITATIE	DOTATIE	SALDO EINDE VAN HET DIENSTJAAR
	01.01.2022	IN 2022	IN 2022	IN 2022	31.12.2022
VOORZIENINGEN					
Voorziening bijzondere personeelsproblemen	416.601	-32.675	-383.925	27.525	27.526
Voorziening verlofsaldi	0			128.560	128.560
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden tbv GMV	732.982	-259.262	-138.112	13.379	348.987
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden tbv reizigersplatform	0	0	0	14.000	14.000
TOTAAL VOORZIENINGEN	1.149.583	-291.937	-522.037	183.463	519.073

1.3 Staat van Reserves

	SALDO BEGIN VAN HET DIENSTJAAR 01.01.2022	RESULTAAT BESTEMMING OVER 2021	Onttrekking t.g.v. EXPLOITATIE	Dotatie t.l.v. EXPLOITATIE	SALDO EINDE VAN HET DIENSTJAAR Begroting 31.12.2022
RESERVES					
Algemene reserve GGD WB	1.626.842	133.783		139.000	1.899.625
Bestemmingsreserve risico plustaken GGD WB	852.251				852.251
Bestemmingsreserve JGZ 0-4	2.000				2.000
Bestemmingsreserve uitbraak infectieziekten GGD WB	582.856				582.856
Bestemmingsreserve huisvesting GGD WB	2.177.079		-157.402	150.000	2.169.677
Bestemmingsreserve frictiekosten GGD WB	162.877				162.877
Bestemmingsreserve monitors GGD WB	115.919			17.500	133.419
Bestemmingsreserve Moderne dienstverlening	164.336				164.336
Bestemmingsreserve Innovatie Infectieziektebestrijding	200.000			100.000	300.000
<i>SUBTOTAAL RESERVES</i>	<i>5.884.160</i>	<i>133.783</i>	<i>-157.402</i>	<i>406.500</i>	<i>6.267.041</i>
Resultaat GGD WB	133.783	-133.783		436.767	436.767
TOTAAL RESERVES	6.017.943	-0	-157.402	843.267	6.703.808

1.4 Staat van langlopende leningen

OMSCHRIJVING	LENING NUMMER	INGANGS DATUM	LOOPTIJD	RENTE %	HOOFDSOM	AFLOSSINGEN T/M 2021	SALDO AAN HET BEGIN VAN HET DIENSTJAAR 2022	OPGENOMEN OF VERSTREKTE LENINGEN 2022	AFLOSSINGEN 2022	RENTE 2022	SALDO AAN HET EINDE VAN HET DIENSTJAAR 2022
Opgenomen leningen :											
BNG	40.102214	16-10-2006	Tot 1-7-2028	4,20%	2.000.000	1.300.000	700.000	-	100.000	27.300	600.000
BNG	40.102215	02-07-2007	Tot 1-7-2038	4,31%	3.500.000	2.112.500	1.387.500	-	162.500	185.599	1.225.000
BNG	40.102215	01-10-2007	Tot 1-7-2038	4,31%	3.000.000	0	3.000.000	-	-	-	3.000.000
TOTAAL OPGENOMEN LENINGEN					8.500.000	3.412.500	5.087.500	0	262.500	212.899	4.825.000

1.5 Kostenverdeelstaat – het service centrum

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Bedrijfslasten			
Salarissen en Sociale Lasten	4.192.224	4.718.218	4.001.393
Salariskosten overig	214.227	20.000	148.070
Personeel derden	262.231	56.800	774.421
Overige personeelskosten	195.181	206.629	291.315
Kapitaallasten	-	4.500	-
Huisvestingskosten	2.130	-	3.328
Bedrijfskosten	2.694.368	2.676.754	2.539.225
Toevoeging voorzieningen	73.166	-	62.500
Kosten verbonden partijen	504.403	479.549	506.013
Som der bedrijfslasten	8.137.931	8.162.450	8.326.266
Vrijval voorzieningen	-	-	-
Te verdelen kosten	8.137.931	8.162.450	8.326.266
GGD Hart voor Brabant	3.788.995-	3.813.768-	3.893.443-
GGD West-Brabant	2.071.502-	2.083.945-	2.142.287-
RAV Brabant Midden-West-Noord	1.572.048-	1.574.646-	1.584.035-
GGD Noord- en Oost-Gelderland	705.386-	690.091-	706.501-
Resultaat	-	-	-

In het aandeel voor GGD West-Brabant zit € 533.200 aan salariskosten . Het overige deel is verwerkt onder Materiele kosten HSC.

1.6 Jaarverslag Kwaliteit

Continu verbeteren en innoveren zijn onderdeel van onze manier van werken en hebben daarmee een belangrijke plaats in het bevorderen van onze kwaliteit. We zijn continu in beweging en willen daarin blijven aansluiten bij onze klanten, maatschappij en relevante wetgeving. Een aantal processen die hierin input leveren en bijdragen lichten we toe.

Klachten

Dit jaar was wederom een bijzonder jaar, dat behoeft geen extra toelichting. Op het gebied van klachten nam covid een centrale positie in. Waar klachten in voorgaande jaren verspreid over de verschillende teams binnen de GGD voorkwamen, stonden dit jaar de covid gerelateerde klachten nog steeds centraal. We merken wel dat deze trend afneemt. Nagenoeg alle klachten zijn ruim binnen de gestelde termijnen behandeld en naar tevredenheid afgerond. Er heeft geen doorverwijzing naar de geschillencommissie hoeven plaatsvinden. De meeste klachten hebben betrekking op privacy of bejegening. Op peildatum 31 oktober 2022 zijn er 160 klachten ingediend. Het afgelopen jaar is er geïnvesteerd in het omgaan met een klacht, wat er toe geleid heeft dat de drempel om klachten te bespreken in de teams onderling en binnen de organisatie verlaagd is. Dit zorgt er voor dat de niet alleen de klacht verholpen wordt, maar ook het lerend effect vergroot wordt. Er hebben binnen onze organisatie concrete verbetermaatregelen plaatsgevonden om de inhoud van de klachten breed aan te pakken.

Meldingen van (bijna) incidenten

Om te leren van eigen (bijna) medische incidenten/ fouten hanteren wij een interne meldingsprocedure. Als er een (bijna) incident gemeld wordt, doen wij gestructureerd onderzoek middels de Prisma light methodiek naar oorzaken en nemen zo nodig maatregelen om deze incidenten in het vervolg te voorkomen. In 2022 werden in totaal 115 (bijna) incidenten gemeld. Dit betreft een toename t.o.v. vorig jaar. Ook in 2022 hebben we grootschalig gevaccineerd en getest mbt COVID-19. Er is veel variatie in meldingen, maar de meeste incidenten betreffen vaccinatiefouten met betrekking tot Corona-vaccinaties en het Rijksvaccinatieprogramma voor jeugdigen. Dit is verklaarbaar gezien vaccineren de medische handeling is die het meeste wordt uitgevoerd. Begin maart vond een omvangrijk incident plaats op een vaccinatielocatie Corona. Alle cliënten die met Moderna zijn gevaccineerd op desbetreffende dag hebben onvoldoende vaccin toegediend gekregen. Zij zijn allen opgeroepen voor een extra vaccinatie. Dit incident is uitgebreid onderzocht middels Prisma light methodiek. Meerdere verbeteringen zijn doorgevoerd. De Inspectie voor gezondheidszorg en Jeugd was op de hoogte gesteld van dit incident. De verbetercyclus bij vaccineren covid is zeer goed ingericht, waardoor we snel kunnen leren van (bijna)incidenten. Dit verlaagt onze risico's, het maakt ons tegelijkertijd wendbaar en een lerende organisatie.

Externe audit CIIO

Jaarlijks laten we ons kwaliteitssysteem extern toetsen aan een geaccrediteerde kwaliteitsnorm. In 2020 zijn we op zoek gegaan naar een norm die meer aansluit bij onze organisatiecultuur, meer recht doet aan de bedoeling van onze organisatie en ook meer ruimte biedt voor eigen professionaliteit. In 2019 hebben we daarnaast onze visie op kwaliteit herschreven, waarin het klant-denken nog meer centraal staat. We hebben daartoe de weloverwogen keuze gemaakt om een overstap te maken van de HKZ-norm naar de ISO-norm. We zijn daarin ook van certificeringsbureau overgestapt van Lloyds naar CIIO, waarbij ook de GHOR is toegevoegd aan onze certificering. Dit voorjaar hebben we wederom een externe audit gehad, waarin onze covid afdeling ook een rol had. We hebben opnieuw ons ISO-certificaat mogen verlengen. Het overall beeld werd bevestigd dat het kwaliteitsdenken steeds meer verankerd raakt in ons DNA. Onze medewerkers en organisatie werden beschreven als passievol, flexibel, warm en goed voorbereid. Eerdere kanttekening die vorig jaar genoemd werden zijn naar tevredenheid opgelost. Er is 1 nieuwe een kanttekening geplaatst in het coronaproces, waarin we onze verbetercyclus al opgezet hebben.

Klantbeleving

We voeren klantbelevingsonderzoeken periodiek uit. Daarnaast voeren we deze ook gericht uit om zicht te krijgen op ervaringen in getroffen verbeterpunten.

Dit jaar zijn de teams verdeeld in kwaliteitsclusters per klantteam. Dit heeft geholpen in zicht krijgen op wie de klant is. We hebben geïnvesteerd in het krijgen van grip, overzicht en uniformiteit binnen de KBO en

contacten met samenwerkingspartners. Het is onderwerp van gesprek in de teamoverleggen en wordt sinds kort ook procesmatig met meerdere afdelingen ondersteund (onderzoek-communicatie-kwaliteit), voor zowel JGZ als 'AGZ'. Voor proces corona was dit al het geval en deze effectieve samenwerking is dus doorgetrokken naar regulier.

De PPP-methode is binnen de JGZ specifiek geïmplementeerd, en zit nu in de borgingsfase. In deze borging worden aanpassingen in: effectiviteit door vergelijkbaarheid binnen JGZ en efficiëntie door uniformiteit binnen GGD meegenomen.